

List

Revija za kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše.

LETO XVII
ŠT. 11
30. NOVEMBER 2012
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Fotoreportaža

► 5. november 2012, Občina Šoštanj

FOTO: ALEKSANDER GRUDNIK

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in uradne ter PR objave
odgovarjanaročnik)

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 12 (december 2012), pošljete
najkasneje do 15. decembra 2012 na
elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Občina Šoštanj, 5. november 2012 4

Cerkev	10
Dogodki in ljudje	11
Upravna enota Velenje, krajevni urad Šoštanj	15
Napovednik	16
Intervju	18
Vrtec	21
Šolski List	22
Raziskava	23
Podoba kulture	24
Slikarstvo	26
Zgodba	28
Šport in rekreacija	30
Vabilo na koncert Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj	31
Fotoreportaža	32

Drago Šumnik Luka,
na velenjskem gradu 14. decembra 2012.

Foto: Jože Miklavc

Občina Šoštanj, 5. november 2012

PRIPRAVILI: TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV., VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI IN MILOJKA B. KOMREJ, REDAKCIJA LISTA

► Poplave izjemno prizadele občino Šoštanj

5. november 2012 se je začel kot povsem običajen dan. Mnogi so bili zjutraj veseli, da kljub slabim napovedim ponoči ni bilo hudih nalivov in so se ob šibkem rosenju zadovoljni odpravili v službe. Neverjetno hitro pa se je vse obrnilo. Ob 8.20 uri je bil prvi alarm v Topolšici, sledili so mu klici iz celotne občine, ki jim je bilo skoraj nemogoče slediti.

Poveljnik Peter Radoja je sklical občinski štab Civilne zaščite, v šoštanjskem gasilskem domu je Boris Goličnik sprejemal podatke in vodil ter koordiniral potek intervencij. Stvari so se odvijale z neverjetno naglico, gasilci so pomagali, kjer je bilo potrebno in kjer je bilo mogoče. Voda pa je pokazala svojo moč. Ljudje so prestrašeni zapuščali delovna mesta in hiteli reševati svoje premoženje. Nekateri so marsikaj rešili, drugi so prišli prepozno, mnogi pa zaradi poplavljenih cest sploh niso mogli do svojega doma in so lahko samo nemočno čakali, da se razmere umirijo.

Številni klici na pomoč in klici, kako je s sorodniki, prijatelji, znanci, kdo potrebuje pomoč... so povzročili, da telefonsko omrežje ni več delovalo, kar je delo še dodatno otežilo.

Najhuje v Pohrastniku

V spodnjem delu Pohrastnika je Toplica poplavlila 40 hiš, voda je segala tudi do skoraj dveh metrov višine. Prebivalce najbolj ogroženih hiš so gasilci evakuirali s čolni, prav tako otroke in starejše. Na varno so prepeljali več kot 40 ljudi. Mnogi se zaradi uničenega pohištva, aparatov, strojev, napeljav in vlage še vedno ne morejo vrniti domov.

Zaradi plazov, ki so grozili hišam, je bilo potrebno evakuirati še dve družini – eno v Florjanu in eno v Penku, evakuirali pa so tudi družino v Gaberkah, kjer si je Velunja, ki jo je zasul plaz, ubrala svojo strugo in je hiša ostala pravzaprav na otoku. Prebivalce je domačin s traktorjem praktično zadnji trenutek prepeljal na varno, nato je cesto in njivo odneslo, dvajset minut kasneje do hiše ni bilo več mogoče priti.

Zaradi plazov, ki še vedno ogrožajo hišo, se v svoj dom ne more vrniti družina v Penku, ostale evakuirane družine so se po nekaj dneh lahko vrnil domov.

Vse pohvale si za reakcijo ob poplavih zasluži vodstvo in kolektiv Osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj. Čeprav je bila tudi šola sama izjemno prizadeta, so bili otroci na prvem mestu. V sodelovanju z občino so bili razmeram prilagojeni šolski prevozi, vse otroke pa so zadržali v šoli, dokler ni prišel kdo po njih in so jih ob odhodu iz šole tudi popisali.

Podobno so odreagirali tudi v Vrtcu Šoštanj: »Dežurali bomo tudi ponoči, če bo potrebno,« so dejali, tako da so lahko bili starši pomirjeni, da so njihovi otroci na varnem, če ne bi uspeli pravočasno priti po njih. Voda je povsem uničila parket v šolski telovadnici, ki je do nadaljnjega ni mogoče uporabljati. Pouk športne vzgoje poteka v Športni dvorani Šoštanj, popoldanske aktivnosti pa so močno okrnjene, deloma potekajo v Topolšici, TVD Partizanu in tudi v Športni dvorani Šoštanj.

Občina Šoštanj takoj preklicala vse investicije

Še isti dan je Občina Šoštanj preklicala vse investicije, ki se še niso začele in vsa sredstva in moči preusmerila v odpravo posledic vodne ujme. Štiri komisije so pričele s popisovanjem škode na terenu. Popisali so več kot 200 poplavljenih objektov in 250 plazov. Škoda pa je ocenjena na štiri do pet milijonov evrov.

Župan Občine Šoštanj Darko Menih in podžupan Viki Drev sta bila od prvega dne dalje praktično vsak dan na terenu zraven gasilcev in članov civilne zaščite, si ogledala škodo. Občina je aktivirala vse občinske pogodbene izvajalce, ki so pomagali zagotoviti prevoznost cest in pretočnost rečnih strug ter sanirali, kar je bilo najbolj nujno pri plazovih. Za interventne ukrepe v prvem tednu je Občina Šoštanj namenila 180.000 evrov, sanacija po celotni občini pa še vedno poteka.

Svetniki so na svoji zadnji seji z rebalansom proračuna in tudi s sprejetjem osnutka proračuna za prihodnje leto zagotovili sredstva za odpravo najnujnejših posledic novembrskega deževja.

Občino Šoštanj obiskal minister Bogovič

Že v torek je občino Šoštanj obiskal Minister za kmetijstvo in okolje Franc Bogovič, ki je videl, kakšno razdejanje je za seboj pustila Velunja in obljubil tudi pomoč države. Na lastne oči se je lahko prepričal, da sodi občina Šoštanj med bolj prizadeta področja.

Pomoč občanom

Ob nesreči sta se hitro odzvali območni organizaciji Rdečega križa Slovenije in Slovenske Karitas. Predstavniki obeh organizacij so že drugi dan bili na terenu in delili pakete pomoči, preko obeh organizacij pa je tudi potekala pomoč države, ki je preko naročilnic za oškodovance iz celotne Slovenije namenila 1.500.000 evrov.

V krajevnih skupnostih, kjer ima organizacija Rdečega križa svoje prostovoljce, je delo potekalo gladko, veliko težje tam, kjer Rdeči križ nima svojih predstavnikov – v KS Šoštanj in Skomo-Florjan. Vabijo vsakogar, ki bi bil pripravljen sodelovati.

Vsako slabo je za nekaj dobro, pravijo. Tokratne poplave so pokazale, da je solidarnost med ljudmi še vedno prisotna in da so ljudje pripravljeni pomagali svojim sorodnikom, znancem, prijateljem...

Hitro so se odzvala tudi številna podjetja, ki so pripravljena pomagati najhuje prizadetim. Vsak je pomagal po svojih močeh in prispeval svoj del pri odpravi posledic nesreče.

Akcija uspešna

Občinski štab civilne zaščite, vodstvo občine in predstavniki vseh štirih gasilskih društev so opravili že končno analizo ukrepov ob poplavih. Vsi so se strinjali, da je bila akcija izjemno uspešna, komunikacija med vsemi tremi ključnimi vpletenimi (civilna zaščita – gasilci – občina) pa odlična. Pokazalo se je, da so gasilci sicer odlično opremljeni za požare, potrebovali pa bi vodoodporne obleke, prav tako bi bilo potrebno kupiti dodatne potopne črpalke. Čeprav jih imajo že sedaj precej, se je izkazalo, da bi jih ob takšnih poplavih potrebovali še več.

V intervenciji je sodelovalo 376 gasilcev, ki so opravili 3.745 ur, na terenu je bilo 46 vozil, ki so prevozili 2.820 km. Če temu dodamo še gasilke, ki so skrbele, da imajo fantje vedno na voljo tople čaj in malico, se teh ur nabere še več.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

► Prve grobe ocene škode v Občini Šoštanj znaša 4.000.000 evrov

Gasilci in Slovenska vojska ter seveda številni domačini še naprej intenzivno odpravljajo posledice močnega deževja, ki je našo občino zajelo v ponedeljek, 5. novembra 2012. Ocene škode danes do 12. ure kažejo, da je bilo v naši občini prizadetih 32 gospodarsko poslovnih objektov, 195 stanovanjskih objektov, 55 kmetijskih gospodarstev, sprožilo se je 83 plazov, prizadetih je 8 mostov in kar 150 km občinske javne infrastrukture, v največji meri cest. Prijave o škodi še zbiramo, zato se bojimo, da bodo številke še večje. Škodo ocenjujemo na **4.000.000 evrov**.

► V občini Šoštanj poplave pustile številne hude posledice

V kratkem času je v ponedeljek, 5. novembra, v občini Šoštanj padlo izredno veliko dežja, posledice pa so katastrofalne. Poplavili so številni vodotoki, zalili ceste, hiše, gospodarska poslopja... , zaradi razmočenega terena so se sprožili tudi številni plazovi.

Prizadete so vse krajevne skupnosti v občini, tokrat je nekoliko prizaneslo Lokovici, ki je ogromen davek plačala že leta 2009.

150 gasilcev iz vseh štirih prostovoljnih društev v občini (Šoštanj-mesto, Gaberke, Topolšica in Lokovica) je pomagalo že včeraj od 8. ure zjutraj dalje, vse razpoložljive ekipe občinskih pogodbenih izvajalcev so bile prav tako ves čas na terenu, tudi ponoči. Kljub temu je še vedno zaprta cesta v Velunjo. Hudournik Velunja je zaradi plazov zapustil svojo strugo in ubral drugo pot. Na tem območju so s traktorjem evakuirali prebivalce ene hiše.

Še vedno so nedostopne nekatere domačije v Skornem, veliko težav je bilo na cestah v Florjanu, včeraj je bil dolgo časa onemogočen dostop do Topolšice, Raven, Gaberk, veliko težav je v Penku...

Prebivalci so zapuščali delovna mesta in skušali rešiti svoje premoženje, mnogi pa se dolgo sploh niso mogli prebiti do svojih domov.

Zaradi poplavljenih cest so bili številni domovi nedostopni, ljudje so bili tudi dolgo časa brez elektrike.

Spodnji del Pohrastnika je povsem zalil potok Toplica, hiše so bile več kot en meter pod vodo. Gasilci so od tam s čolnom evakuirali starejše prebivalce in otroke, skupno več kot 30. Prav tako je bilo treba evakuirati pet hiš v občini, in sicer dve v Gaberkah in tri v Florjanu, na kmetiji v Topolšici pa so evakuirali živino. Do danes popoldan so se tri družine vrnile v svoje hiše, dve pa še vedno živita pri sorodnikih.

Gasilci so nadaljevali z intenzivnim delom danes ob 7. uri zjutraj, občinski štab civilne zaščite razporeja delo glede na ogroženost posameznih objektov.

Prizadete so številne individualne hiše, občina ljudem pomaga s plačilom odvoza odpadkov, komisije pa so na terenu, popisujejo stanje in ocenjujejo škodo v posameznih krajevnih skupnostih. V komisije so vključeni tudi predsedniki krajevnih skupnosti, ki teren tudi najbolj poznajo. Vključili smo tudi geologa, ki pomaga pri pregledu in analizi terena. Ves dan je na terenu tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih, v popoldanskih urah pa pričakujemo tudi obisk Ministra za kmetijstvo in okolje Franca Bogoviča.

Veliko škode je v Osnovni šoli Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, kjer je povsem zalilo športno dvorano in parkirišče pred njo. Dvorane do nadaljnjega ne bo mogoče uporabljati, potrebno jo bo sanirati in tudi dezinficirati.

Občina je zaprosila za pomoč Slovensko vojsko, približno 30 vojakov je prišlo na pomoč s štirimi tovornjaki, pomagali so v Pohrastniku, soteski Penk in v Športni dvorani OŠ KDK.

Skupno ima občina do sedaj evidentiranih že več kot 60 plazov, poplavljenih objektov pa je več kot 100. Število plazov še narašča, kjer je bila voda, pa je ostalo blato.

Na Občini Šoštanj bomo poskušali narediti vse, da ljudem pomagamo, da bodo čim prej lahko spet normalno zaživel, vendar pri tem računamo tudi na izdatno pomoč države.

15. redna seja občinskega sveta Občine Šoštanj

Občinski svetniki Občine Šoštanj so se v sredo, 7. novembra, sestali na svoji 15. redni seji, na kateri so sprejeli Odlok o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta Vrtec Šoštanj, s katerim so omogočili nadaljevanje postopkov za izgradnjo vrtca. Sprejeli so tudi osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, v katerega so med elemente opremljenosti stavbnega zemljišča dodali odvoz odpadkov, na novo pa so opredelili tudi oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Svetniki so sprejeli še sklep o ukinitvi statusa javnega dobra nekaterih parcel v k. o. Florjan. Gre za območja, ki so v dokumentih sicer opredeljena kot javno dobro, v naravi pa to niso.

Svetniki so se še seznanili s poročili, in sicer s poročilom o delu LAS – Društva za razvoj podeželja Šaleške doline od leta 2009 do leta 2011, poročilom o delovanju Muzeja usnjarstva na Slovenskem (MUS) in poročilom o spremljanju fizičnih ciljev projekta »Prenova vila Mayer z vrtom«.

Poročilo za LAS je podal Peter Vidmar, višji svetovalec za okolje in prostor, ki je med drugim povedal, da gre za društvo, ki je bilo ustanovljeno s strani občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki z namenom pridobivanja sredstev za razvoj kmetijstva. V letih od 2009 do 2012 so prejeli skupno 361.636,78 EUR. Revizija LAS-ov po Sloveniji je pokazala, da je LAS Šaleške na 1. mestu pri uspešnosti črpanja sredstev, za kar je od Ministrstva za kmetijstvo in okolje prejel dodatna sredstva v višini nekaj več kot 37 tisoč evrov.

Delovanje MUS je predstavil Miran Aplinc, kustos muzeja, ki je med drugim poudaril intenzivne aktivnosti muzeja na področju organizacije najrazličnejših prireditev, kot letošnja novost je izpostavil izjemno dobro obiskane in tudi dobro sprejete filmske večere.

V letu 2010 je MUS obiskalo 2.526 oseb, v letu 2011 1.602, v letošnjem letu do oktobra pa 1.058 oseb.

O vili Mayer je spregovorila Alenka Verbič, višja svetovalka za družbene dejavnosti na Občini Šoštanj, ki je med drugim poudarila, da vila privablja veliko število obiskovalcev, v njej se odvijajo številne prireditve, njeni pogosti obiskovalci so otroci Vrtca Šoštanj. Prav za otroke drugega starostnega obdobja Vrtca Šoštanj bodo z januarjem 2013 v vili pričeli izvajati pedagoški program, ki ga občina pripravlja skupaj z Narodno galerijo Ljubljana in Galerijo Velenje.

Ob koncu so se svetniki seznanili še s posledicami, ki so jih ponedeljkove poplave pustile v občini Šoštanj. Med tistimi, ki so pomagali v poplavah, so tudi trije svetniki – Peter Radoja, poveljnik občinskega štaba civilne zaščite, Boris Lambizer, poveljnik občinske gasilske zveze in Boris Goličnik, predsednik PGD Šoštanj-mesto, ki je skrbel za koordinacijo dela ob poplavih. Vsi so po svoji plati predstavili, kako je delo potekalo. Izpostavili so, da je škoda enormna in da se je pokazalo, da je upravičeno vlaganje v opremo gasilcev, ki je res kvalitetna. Svetnike je nagovoril tudi Bogdan Lampret, namestnik poveljnika civilne zaščite Občine Šoštanj, ki je poudaril, da so tudi ljudje na terenu zadovoljni z načinom dela v občini ob tej hudi poplavi. Vsi skupaj so pohvalili ljudi, ki so pokazali v teh težkih časih izjemno strpnost.

Podžupan Viki Drev je seznanil svetnike, da je Občina Šoštanj preklicala vse investicije do konca leta, ki še niso bile začete, župan Darko Menih se je vsem zahvalil za njihovo delo in povedal, da je občina vsakemu društvu nakazala po 2.000 evrov za gorivo, ki so ga ob teh intervencijah porabili.

► Peti november 2012 – katastrofalne poplave v očini Šoštanj

Peti november ni minil, peti november se sploh ne bi smel zgoditi, zaradi petega novembra je vse drugače ...

Ja, petega novembra 2012 je bilo v Občini Šoštanj hudo. Zelo hudo, a hvala bogu ne najhuje. Najhuje bi bilo tisto, saj veste, najhuje je, ko kdo izgubi življenje. A roko na srce, tudi če moraš iz svoje hiše ali če si ob vse imetje, je kot da bi umrl. Posledice katastrofe, ki je takrat zadela prebivalce Občine Šoštanj, bodo še dolgo ostale v spominu. S posledicami pa se bomo soočali tako občani kot na občini.

Župan Občine Šoštanj Darko Menih je pretresen. Od 5. novembra dalje je obiskal vsa prizadeta območja, se pogovarjal z občani, sodeloval s strokovnjaki, formiral ekipe ...

Glede na vse videno in doživeto ostajajo mešani občutki. Skrb in razočaranje, ker ne moreš takoj pomagati, spoštovanje do vseh, ki so pomagali, saj so se velikokrat življenjsko izpostavili. In hkrati hvaležnost za pomoč, ki prihaja, in razumevanje s strani prizadetih. Ne glede na vse je dober občutek, da znamo Slovenci v nesreči še vedno stopiti skupaj, a hkrati sem razočaran, da v politiki tega ne moremo preseči. Želel bi, da bi bilo tako tudi v politiki.

Župan je bil 5. novembra zjutraj na občini.

Iz nedolžnega dežja je prišlo neurje in ob 8.15 že alarm, da je Topolšica poplavljen. Nato se je poplava širila v Florjan, Šoštanj, Gaberke, Velunjo, Ravne, v tem času je že bil formiran krizni štab. Na občini smo sprejemali klice iz vseh krajevnih skupnosti in jih usmerjali v štab civilne zaščite. Na začetku smo naredili, kar smo mogli, ekipe so reševale življenja. V dogovoru s CZ smo bili seznanjeni z vsem dogajanjem na terenu. Takoj ko je bilo mogoče, smo tudi na občini formirali ekipe, ki so šle na teren. Sestavljali so jih člani občinske uprave in gasilci. Navezali smo stike z koncesionarji in gradbinci ter aktivirali geologa gospoda Blažiča. Z njim sem tudi sam hodil od primera do primera in sprejemal nasvete, kaj lahko naredimo v prvem trenutku. Sploh pri plazovih. Tisti prvi dan je bilo izseljenih okoli 40 ljudi, nekateri so bili prepeljani s čolni. V Skornem sta bili izseljeni dve hiši, Kusterbanjevi in Lesjakovi in v Gaberkah Krajnci. Naslednji dan pa še družina Pirtovšek iz Penka. Ta družina se tudi sedaj nahaja v dveh stanovanjih v Šoštanju. Kot po čudežu je imela občina dve stanovanji, ki jih je takoj ponudila tej nesrečni družini. Ostali so že doma, čeprav sanacija še ni gotova.

Kako naprej, je vsakodnevno vprašanje, ki ga na župana naslavlja prizadeti občani.

Trudimo se reševati nastale situacije. Škoda, ki je po prvi oceni ocenjena na štiri milijone, zna biti presežena, ker se pojavljajo nova drsenja. Ocenjujemo, da je plazov več kot 182, kar na dvesto kaže številka, saj se pojavljajo nove razpoke. Ocenili bomo prioriteto sanacij in se ravnali po njej. Dan po poplavi nas je obiskal minister Franc Bogovič, ogledal si je situacijo v Velunji in obljubil pomoč. Z župani Savinjske in Šaleške doline smo imeli okroglo mizo, sodeloval je tudi ARSO, ki je tudi obljubil pomoč. Ta bi morala priti takoj. Občina je že precej sredstev porabila, ocenjujem, da bo šlo samo za najnujnejša dela okoli 900.000 tisoč evrov ali več. Sanacija plazov bo potekala v skladu s projektno dokumentacijo, 150 km cest v občini je uničenih, najprej smo jih zavarovali, da ne pride do nesreč ali dodatnih poškodb.

Kaj mislite, kaj bi lahko Občina naredila, da bi preprečila take vrste katastrof?

Take vrste katastrofo je težko predvidevati, dejstvo pa je, da bi bilo treba bolj skrbeti za vodotoke in gozdove. Naj kar povem, da je tu velika praznina, da se koncesionarji, ki skrbijo za vodotoke, izgovarjajo, da ni sredstev za čiščenje in da tudi v naših gozdovih ni pravega reda.

Žal občina nima zakonskih podlag, da bi posegala v ta prostor, a smo pripravljeni sodelovati. Morali bi uvesti strožje ukrepe pri sečnji gozdov in čiščenju, da o vodotokih, katerih struge so polne različnih materialov, ne govorim. V Občini Šoštanj deluje društvo za zaščito lastnikov gozdov, tudi oni bi lahko kaj naredili. V teh dneh smo imeli sestanek z ARSO-om in jih opozorili na konkretne nepravilnosti na terenu, zagotovo bomo tudi v prihodnje v navezi z okoljskimi službami, ki lahko strokovno pomagajo pri rešitvah okoli čiščenja in vzdrževanja.

Kaj bi rekli o ekipi, ki je in še dela na terenu in rešuje kar se da rešiti?

Zelo sem zadovoljen z ekipo CZ in gasilci. Takoj so se odzvala in prišli iz služb ter začeli pomagati. Tudi ponoči so dežurali. Izkazalo se je, da je občina pravilno naložila sredstva v nakup gasilske tehnične opreme, ki je zdaj še kako prav prišla. Verjamem, da se je izkazal, da še kaj manjka, gotovo bodo gasilci predlagali potrebno. Takoj je bila speljana tudi akcija organizacije Rdečega križa in Karitas, v katero se vključuje Občina Šoštanj. Naša zaposlena sodelavka je članica komisije v Celju, kjer bodo na podlagi izpolnjenih vlog ovrednotili škodo. Občina je dala letake v gospodinjstva, kam naj se oškodovanci oglasijo po formularje in kaj lahko uveljavljajo. Čas je bil do ponedeljka, 26. novembra, država je za pomoč namenila milijon petsto tisoč, ki jih bosta razdelili ti dve organizaciji. Tudi podjetja so pomagala. Mercator je

razdelil 20 paketov, pomagal je Lions klub Velenje, Premogovnik velenje, TEŠ, Esotech, Gorenje, Pošta, informacijsko vzdrževanje Grad, mogoče še kdo. Vsa podjetja, katerih zaposleni so v teh dneh reševali ljudi in premoženje, so obljubila, da ne bodo zahtevala povrnitve sredstev za plače. Hvala tudi njim. Na terenu so bile popisne komisije občine skupaj s člani sveta posameznih KS, ki popisujejo stanje. Vsi podatki bodo šli na urad RS za reševanje.

Si lahko ljudje nadejajo kakšnih sredstev?

Če bo prijavljena škoda ocenjena v skladu s kriteriji, ki jih je določila komisija pri Uradu RS za reševanje, bodo dobili naročilnice, ki jih bodo lahko uporabili za nakup.

Se življenje v občini normalizira?

Velika zahvala gre ljudem, ki so pokazali izreden pogum in strpnost. Občina je posegla tam, kjer je bilo potrebno. Kot na primer v Osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, kjer vemo, da je uničena telovadnica. Posredovali smo, da je pouk organiziran v TVD Partizanu in športni dvorani, kjer smo uredili s KK Elektra in odbojgarskim klubom glede urnika treningov. Osnovna šola ima absolutno prednost in tako pouk športne vzgoje teče nemoteno.

Kako boste reševali škodo na telovadnici osnovne šole?

V dogovorih z Raiffeisen banko, kajti kot vemo, je bila telovadnica izgrajena na leasing in je banka še vedno lastnik. Do sedaj pa smo telovadnico očistili in tudi razkužili.

Kaj pomeni nastala škoda glede na občinski proračun?

Pripravljen je rebalans proračuna, v katerem smo prerazporedili sredstva iz investicij, ki se še niso začele. Odprte investicije se bodo dokončale, nove so ustavljene. Za kako dolgo, ne vemo, odvisno od tega, kaj bo pokazala končna situacija in kako velika in kakšna bo pomoč, ki so jo obljubili. Vsekakor to pomeni, da bodo nekateri projekti obstali. A kot rečeno, največja sreča pri tem je, da nesreča ni terjala nobenega življenja. Tistega pa nihče ne more povrniti.

Viki Drev, podžupan Občine Šoštanj, je iz Topolšice v službo na občino prišel še po suhem.

Ob 8.15 pa se je že začelo. Iz Topolšice je bilo javljeno, da sta poplavljeni Zimzelen in zdravilišče, okoli 10. do 11. ure pa je bila v vodi že cela občina, bolnišnica je bila odrezana od sveta celih šest ur. Tudi iz ostalih krajev so prihajale novice. Ena slabša od druge. Ko pa je voda toliko odtekla, da smo lahko šli na teren, so se pojavile nove težave. Plazovi. 182 večjih in manjših plazov je zaenkrat zabeleženih, večjih je kar 80, kar pomeni, da je potrebno toliko geoloških poročil. Andrej Blažič, geolog, je bil 10 dni z nami na terenu in vse preglede in strokovno pomoč opravil brezplačno.

Ceste so bile v katastrofalnem stanju, po desetih dneh smo odstranili zadnjo oviro, tako da so bile vse domačije dostopne, predvsem na področju Gaberk, Raven in Strmine. Tudi ostala logistika (26. november) je urejena. Nekateri ceste so že sanirane, na primer v Ljubiji, kjer je bilo ogroženo vodozajetje, 200 m odseka pa je popolnoma odneslo. Poškodovanih je osem mostov, tri je odneslo. V tem trenutku potekajo dela na cestah, menjave propustov, postavljanje podpornih zidov in geološke raziskave. Občina je za ta nujna dela že porabila okoli 200.000 evrov, ki jih je zagotovila s prerazporeditvami iz ostalih postavk. Za leto 2013, se pripravlja rebalans proračuna, kjer bodo na postavki sanacija in odprava posledic deževja november 2012 zagotovljena dodatna sredstva za sanacijo v višini 300.000 evrov. Za majhno občino, kot je naša, pomeni to stagnacijo za daljše obdobje, tudi do pet let.

Glede na to, da se bliža zima in nestabilne vremenske razmere, občani najbrž niso mirni.

Obstaja bojazen, da bo malo večje deževje povzročilo še večjo škodo. Reke so še vedno iz strug, mostovi so zamašeni, potoki zasuti, nekateri razbremenilniki, tudi v mestu Šoštanj, so potrebni takojšnje izpraznitve. Na sestanku 19. novembra, kjer so bili predstavniki ARSA, smo se dogovorili, da bodo vodotoke na območju Florjana prevzeli oni, na področjih, kjer je ogrožena infrastruktura, pa občina.

Kdaj in na kakšen način se bo občina lotila večjih sanacij?

Takoj ko bo za to pripravljena dokumentacija, pred nami so razpisi, projekti in izvedba. Če bi se dalo, bi takoj. In ob tem dodaj, da se ga je stiska ljudi zelo dotaknila. Sam sem osebno bil najbolj pretresen tretji ali četrti dan, ko se je slika posledic te naravne nesreče jasnila. Najtežje je izseliti ljudi iz domov, ki so si jih težko postavili. Res, to so stvari, ki se ne bi smele zgoditi. Ob tem pa se moram zahvaliti ljudem za njihovo strpnost, zahvaliti pa se moram tudi vsem štirim gasilskim društvom, civilni zaščiti, občinski upravi, podjetnikom občine in zunaj nje, ministrstvu za obrambo in tudi tistim posameznikom, ki so ponujali pomoč v obliki kurjave. Solidarnost še živi in to spoznanje lajša trenutke po tej naravni katastrofi.

Pa je res naravna?

Ja, seveda rečemo, da je naravna katastrofa, čeprav je jasno, da nenadzorovani posegi v naravo zelo vplivajo na situacijo, kot je bila ta. V zadnjih desetih ali dvajsetih letih se bistveno premalo vlaga v čiščenje gozdov, vodotokov, ogromno se pozna krčenje gozdov in ustvarjanje travnih površin, kjer se nato koncentrira voda. Poseben problem je krma v balah, ki jo neurje odnese v potok ali reko in nato ovira prepustnost vode. Tu zija zakonska praznina, ki jo bomo morali zapolniti, če hočemo sam sebi dobro.

Poveljnik Civilne zaščite Občine Šoštanj Peter Radoja ima dolgoletne izkušnje na področju gasilstva, zaščite in reševanja. Ob neurju, ki se je razbesnelo zgodaj dopoldan, je ocenil, da je situacija resna. Takoj se je povezal z dvema članoma štaba, Bogdanom Lampretom in Borisom Lambizerjem, in začel ukrepati.

Narava te katastrofe je bila takšna, da so levji delež odigrali gasilci, štab je bil bolj koordinator med službami, ki so bile aktivirane. Formirali smo štab v občinski zgradbi, začeli so se klicati ljudi v stiski. Potreba je bilo ogromno, takoj smo aktivirali podjetja, ki imajo potrebno mehanizacijo, kopače, tovornjake, buldožerje. Naše misli in dejanja so bila usmerjena na teren, v priprave, ko bomo pomagali. Najprej smo šli v Topolšico, nato Florjan, nato je tako zalilo ceste, da nismo mogli nikamor. Mislim, da smo storili maksimalno, tudi zato, ker smo usposobljeni in izkušeni, kar je pogoj, da izdelas dobro taktiko za reševanje.

Civilna zaščita je pomagala tudi s koordinacijo pomoči po poplavi. Dobrotnik iz Kamnika je sam dostavil drva oškodovancem.

V veliko olajšanje je, da ni bilo smrtnih žrtev.

Tako je, rešila nas je hitrost. V najkrajšem možnem čas smo evakuirali ljudi, za katere smo vedeli, da bodo morali iti. Takoj zatem so nastopili pogoji, v katerih bi se lahko komu tudi kaj zgodilo.

Vaša pomoč se ni končala z dnem, ko je odtekla voda.

Že med posredovanjem smo videli, da bodo posledice ostale velike, vedeli smo, da so komunikacije nekje prekinjene, tudi vode ni bilo ponekod. Reševali smo tudi osnovno šolo, kjer moram pohvaliti ravnateljico, ki ni pustila učencev domov, temveč je bila z nami v stiku, da smo zagotovili varnost. Telovadnica šole je bila pod vodo, ko je ta odtekla, smo pomagali čistiti skupaj z vojsko.

Vojska je v občini v dneh po poplavi zares pomagala. Izvedel sem, da lahko zaprosimo za pomoč Ministrstvo za obrambo RS, zato sem preko regijskega štaba v Celju zaprosil za čim več pripadnikov vojske. Priv dan jih je prišlo okoli trideset in nato v naslednjih dneh vsak dan okoli petnajst od dvajset.

Kaj pomeni danes civilna zaščita?

V takih situacijah, kot je bila ta, je najpomembnejši štab s svojimi pogodbenimi partnerji. Sistem civilne zaščite je zasnovan tako, da je čas odziva izredno dolg oziroma predolg, zato nima pravega učinka. Bistveno so odigrali gasilci, štab je koordiniral in pomagal z ukrepi.

Je bila v Občini Šoštanj že kdaj takšna nesreča?

So že bile posamezne situacije hujše, a ne v takšnih razsežnostih.

► Z ROKO V ROKI odpravljamo posledice poplave

Ko je v mesecu novembru Slovenijo prizadela naravna nesreča in je bil poplavljen večji del Slovenije, sta mesto Šoštanj in z njim naša Osnovna šola Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj utrpela veliko škodo. Po najboljših močeh smo ob dnevu poplave najprej zagotovili varnost naših učencev in učenk tako na šoli kot tudi glede odhoda domov.

V naslednjih dneh smo iz poplavljenih prostorov, z igrišča in parkirnega prostora odstranili ves mulj. Ob tem bi se rada zahvalila našim gasilcem in članom Slovenske vojske. Brez njih ne bi zmogli. Vsem, ki ste nam v teh dneh priskočili na pomoč, iskrena hvala, saj je le tako lahko vzgojno-izobraževalni proces potekal v šoli nemoteno.

Zaradi uničene telovadnice pa moramo prilagajati športne aktivnosti, saj nam je voda povsem zalila športno dvorano in igrišča pred njo. Telovadnica bo tako potrebna velike in temeljite obnove, prav tako pa sta mulj in voda uničila zunanje igrišče, ki ga od zgodnje pomladi pa vse do pozne jeseni uporabljamo tako za pouk športne vzgoje kot za sprostivne dejavnosti v okviru oddelkov podaljšanega bivanja.

Pri odpravljanju posledic poplave nam je z donacijo na pomoč hitro priskočila Modra zavarovalnica, ki je sredstva, namenjena nakupu noveletnih poslovnih daril, podarila naši šoli.

Prejeta sredstva bomo porabili za obnovo poplavljenega šolskega igrišča in tako že naslednjo pomlad svojim učencem omogočili izvajanje načrtovanih športnih aktivnosti na prostem.

Najmlajši učenci svoje prve športne veščine usvajajo na številnih igralih, ki jih je voda povsem poškodovala in jih bo treba zamenjati z novimi. Obnoviti bo treba tudi igrišči za odbojko in nogomet, da bosta pripravljeni na spomladanske treninge starejših osnovnošolcev, da se čim bolj izkažejo na občinskih in državnih tekmovanjih, ki se jih z veseljem udeležujejo.

Modri zavarovalnici in vsem, ki ste nam že in še boste pomagali, se zahvaljujemo za pomoč. Z dobrimi rezultati in uspehi na različnih področjih pa bomo tudi mi dokazali, da znamo premagati tudi take ovire.

MAG. MAJDA ZAVERŠNIK PUC,
RAVNATELJICA

► Poplava

Ponedeljek, 5. novembra, ni bil navaden šolski dan.

Imeli smo športno vzgojo, ko je nenadoma od vsepovsod začela teči voda. Nismo vedeli, kaj naj storimo. Bilo je grozno! Vse se je odvijalo zelo hitro. Najprej je bila le lužica, takoj zatem pa je bilo že celo igrišče pod vodo. Bili smo pretreseni in nismo vedeli, kaj naj storimo. Naslednje ure smo čakali v učilnicah, ne da bi vedeli, kaj vse se dogaja zunaj.

Preteklo je nekaj ur in voda se je začela umikati. Bili smo veseli, da je konec, a vseeno zaskrbljeni za naše domove, starše, prijatelje ... Pomagali smo drug drugemu. Bili smo povezani kot še nikoli do sedaj. Skrbelo nas je, da bomo izgubili tisto, kar je bilo do sedaj samoumevno, a nam je bilo pri srcu. Nekaj časa ni bilo mogoče iti domov, zato nas je bilo še bolj strah.

Posledice so bile strašanske! Nekateri so ostali brez domov, drugi pa brez oblačil, pitne vode, postelje ... Plazovi so grmeli, voda je uničila vse pred sabo. Tudi naša šolska telovadnica je uničena. Najbrž si marsikdo še dolgo ne bo opomogel. Vseeno pa smo lahko srečni, da smo navkljub uničenim domovom, telovadnici, igriščem mi še vsi živi in zdravi.

Ta nesreča nas je na nenavaden način zblížala in povezala kljub opustošenju, ki ga je pustila za sabo.

NEJA KOTNIK, 7. B

Treba je znati reči tudi hvala. In menim, da pišem v imenu mnogih, ki smo bili 5. novembra poplavljeni ali kakor koli drugače prizadeti. Solidarnost in človečnost še živita in ob vsem hudem ti taka spoznanja lajšajo težke dni. Spisek tistih, ki smo jim lahko hvaležni, je dolg. In vsak oškodovani ima najbrž svojega, zato ne bi bilo prav, da bi se zahvalili samo nekaterim.

Zagotovo pa lahko vsi rečemo hvala Občini Šoštanj, gasilskim društvom v občini in štabu civilne zaščite, ker so s svojim prisebnim ravnanjem zavarovali tisto najdragocenejše – življenja.

In zato je treba reči hvala, kajti danes ni nič samo po sebi umevnega. Hvala vsem, ki ste pomagali. Tudi tisti, ki ste pomagali povsem neznanim ljudem. Naj se vam vaša srčnost bogato poplača.

Milojka

► Bogoslužna oznanila

Svete maše na 1. adventno nedeljo, 2. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

Svete maše na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, 8. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00

Svete maše na 2. adventno nedeljo, 9. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.00

Svete maše na 3. adventno nedeljo, 16. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7.00, 8.30 in ob 15.00
(gibanje Vera in luč)
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

Svete maše na 4. adventno nedeljo, 23. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.00

Svete maše na sveti večer, 24. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 18. uri, večerna božična maša za otroke in ob 24. uri
Bele Vode ob 20. uri
Topolšica ob 20. uri
Gaberke ob 21.15 uri
šoštanjka mestna cerkev ob 22. uri
Zavodnje ob 22.30 uri

Svete maše na božič, 25. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
Bele Vode ob 8.30
Topolšica ob 11.15
Gaberke ob 10. uri
Zavodnje ob 10. uri
Sveti Križ ob 19. uri

Svete maše na štefanovo, 26. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10. uri

Svete maše na god sv. Janeza evangelista, apostola, 27. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 18. uri
šoštanjka mestna cerkev ob 7. uri
Bele Vode ob 8. uri
Zavodnje ob 8. uri

Svete maše na praznik Svete družine, 30. decembra 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 7.00 in ob 8.30 (skupni krst)
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

Svete maše na novo leto, 1. januarja 2012:

šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
Bele Vode ob 8.30
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 11.15
Gaberke ob 10. uri

► Kaj pričakovati v »veselem decembru«?

Kratki in vedno hladnejši dnevi kličejo po ustvarjanju topline v naših domovih, dolgi večeri pa po pogovoru o naših pričakovanjih. Neko pričakovanje napolnjuje dneve v začetku zime. In kaj pravzaprav pričakujemo? To nam danes povedo tisti, ki od nas nekaj želijo, ki izkoristijo priliko, ko smo ljudje v vzdušju nekega pričakovanja, pa mnogokrat ne znamo jasno določiti, kaj je predmet naših pričakovanj. Tako se ponujajo mnogi trgovci, kako bodo v teh dneh pričarali čudovito vzdušje, da bomo v njihovem "objemu" doživeli izpolnitev naših neizrečenih pričakovanj. Turistične agencije bodo ponudile decembrsko "klasiko" evropskih prestolnic ali morda še kaj več, kar naj bi ustrezalo človeškemu hrepenjenju v tem mesecu. In če kdo v naglici, ki jo živimo, slučajno pozabi, da smo v mesecu decembru, ga bodo na to opozorile umetne snežinke, lučke in razna vabila s plakati, televizij ali tiskanih medijev. Izkoristiti je torej potrebno ta čas, da se izpolnijo tista človeška hrepenenja, ki jih zbujata svet. In treba je priznati – res mikavne, lepe in, zdi se, koristne ponudbe nam daje.

A kaj, ko niso dosegljive vsem. V medijih prikazana družinska sreča v čudoviti hiši, objemi, polni nasmeha in vsakršno obilje so privilegij redkih. Kaj pa si naj ob vsej tej ponudbi mislijo osamljeni, bolniki brez dobre napovedi, otroci in zakonci, ki ne vedo kaj je resnična ljubezen? O čem naj upa starostnik brez sredstev, s katerimi bi si lahko privoščil košček raja, ki ga svet ponuja v zadnjem mesecu leta? Naj le nemo potrpi, saj v januarju bomo znova vsi na istem?

Liturgično leto, ki je bilo verjetno povod novodobnim pričakovanjem, se večino zadnjega meseca prav tako odeva v barve pričakovanja. A ta ni prav nič bleščeča – pravzaprav najtemnejša, kar jih imamo v naših zakristijskih omarah: vijolična. Prav nasprotno kakor svet – v njem se mora v teh dolgih večerih vse svetiti. Nekateri župani tako razmišljajo, koliko sredstev bi bilo še spodobno porabiti za razsvetljevanje in okraševanje ob neugodnih gospodarskih razmerah. In končno, če je to čas pričakovanja, kaj je tisto, kar bomo dočakali? Če imamo že ves december tak blišč, potem nas mora tisto, kar pričakujemo na koncu, najmanj oslepeti. Ali pa je s tem pričakovanjem nekaj narobe – ga pravzaprav ni oziroma se tisto, kar pričakujemo, nenadno razbline, ko stopim iz trgovine, pridem s potovanja, pojem slastno večerjo na sveti večer...

Pričakovanje v bogoslužnem koledarju naznanja človekovo željo po vnovičnem spreobrnjenju k Bogu in s tem povezano pokoro. V tem pričakovanju in obhajanju liturgije človek tako utihne, prisluhne obljubam Boga, ki so za vsakega človeka: politično ali gospodarsko elito – »levo in desno«, sindikate in njihove člane, uboge in osamljene ter vse vmes. Bog želi priti k vsakemu izmed nas in za ta prihod nam daje štiri tedne časa. Ne bo veselega prepevanja, slave, v tem času ne bomo molili; samo zato, da bi v miru mogli odpreti srce Bogu. On se že v Stari zavezi ne razodeva v viharju, potresu ali ognju, ampak v tihem šepetu. In danes je enako. Štiri tedne bomo v Božji besedi skušali slišati Njegovo besedo, ki bo imela stalni refren, da izpolnjuje svojo obljubo o sebi, da bo postal Emanuel, kar pomeni Bog z nami. Ne bo se znova rodil pod zemeljskimi pogoji, kakor pred nekaj več kot 2000 leti. Spomin na njegovo rojstvo pa nam govori o tem, da je Bog postal eden izmed nas, je stopil v našo kožo, zato more biti z nami v vsem solidaren. In njegova obljuba, da po vstajenju od smrti ostaja poveljan z nami vse dni do konca sveta, je v dneh božiča znova poživljena. Ta naša notranja poživitev se lahko zgodi v vsakem izmed nas, ne glede na naš status, srečo ali stisko. Ta poživitev znova prižge luči, prebudi novo pesem in odeva srce v svetlejša barve.

**Vsem bralkam in bralcem Lista želiva takšnega pričakovanja in novega srečanja z Bogom v iztekajočem se letu
Jože Pribožič in Janez Kozinc.**

Dogodki in ljudje

► Niso pozabili na starejše

Živeti zadovoljno z malimi stvarmi, pomeni prijazno govoriti, iskreno delati, z odprtim srcem poslušati zvezde in ptice, se pogumno lotevati vsega. To je bilo med drugim rečeno na srečanju starejših krajanov Lokovice zadnje dni oktobra. Kako dobro to vedo vsi prisotni, je bilo videti med sicer postaranimi, a vedrimi obrazi.

Humanost in solidarnost sta še vedno med ljudmi, je poudaril podpredsednik OO RK Janez Trbovšek in v uvodu nagovoril zbrane krajanke ter organizatorje srečanja, tamkajšnja Krajevno organizacijo Rdečega križa.

Prisotne je pozdravil tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih in ob tem izpostavil skrb občine za vse, še posebej za starejše občane. Zaželel jim je prijetno druženje in veliko zdravih dni. Predsednik krajevne skupnosti Peter Radoja je med pozdravom nanizal tudi nekaj projektov v kraju, s katerimi bodo izboljšali kvaliteto bivanja tudi starejšim krajanom. Priložnostni kulturni program so pripravili Mešani pevski zbor Lokovica, Urša in Zala Kavšak ter sestrični Atelšek. Prostovoljke Rdečega križa, ki jih že vrsto let vodi Jelka Kušar, so poskrbele za nadaljnje prijetno druženje.

Med zbranimi so posebej čestitali najstarejšima krajanoma Jožefi (Pepci) Krumapačnik in Albinu Pančurju, oba sta že pred časom prekoračila devetdeseta leta. Oba sta še kljub visokim letom čila, nasmejana in še vedno pripravljena kaj postoriti zase in za druge. Gospo Jožefo je na srečanju spremljal njen sin Marjan, gospoda Albina pa žena Frančka, njegova življenjska sopotnica.

MILOJKA B. KOMPREG

V ospredju sedita najstarejša Lokovičana Albin Pančur in Pepca Krumapačnik. (Foto: MBK)

► Oktobrsko veselje v Topolšici

Dežniki in strastna želja po uživanju v družbi in naravi so nas spremljali v soboto, 27.10., ko je bil dež naš zvesti spremljevalec. Ker smo pohodniki korenine in ker so naši pohodi v vsakem vremenu, smo člani Turističnega društva Topolšica in gosti iz Gaberke, Velenja ter Avstrije veselo korakali po poti oktobrskega veselja.

Ta pot je bila tokrat že tretjič. Na poti si ogledamo mesta, kjer so v Topolšici stali mlini ob Toplici, spoznavamo zgodovino kraja in zdravilišča, uživamo ob toplem sprejemu v Rudijevi gmajni, obiščemo kmetijo Napotnik, kjer imajo sirarno, si ogledamo, kako so včasih delali cikle in leseno streho iz »šiklno« pri Ivanu Ostovršniku in se pogrejemo ob ognju, kjer si pečemo kruh, krompir in jabolka pri domačiji Zafršnik. Zaradi dežja smo letos morali vedriti pod marofom, a je za to bila debata toliko bolj zanimiva in zabavna.

Čeprav so težki oblaki in deževne kaplje grozili, da nas bodo premagali in bo vse skupaj padlo v vodo, smo bili vztrajni in dogajanje speljali do konca. Prijetna družba, svežina narave, zanimivo dogajanje nas je napolnilo z energijo in nam dalo elana za dobro voljo, kljub čudnim časom.

JK

Foto: JK

► Avstrijske dijakinje se učijo pri nas

Med številnimi projekti, ki se jih lotevajo v PV Centru starejših Zimzelen, so se že spomnili odzvali na interes Zasebne strokovne šole za socialne poklice v Sv. Andražu (Privatni Fachschulbetrieb Sozialberufe St. Andrä) na avstrijskem Koroškem za sodelovanje v evropskem programu Vseživljenjsko učenje, podprogram Leonardo da Vinci – mobilnost. Tako so bile med 22. oktobrom in 16. novembrom 2012 v PV Zimzelen na praksi tri dijakinje z omenjene šole.

Šola je svoj projekt v okviru programa Leonardo da Vinci poimenovala ÜberdieGrenzschauen – pogled čez mejo z namenom, da dijaki spoznajo življenje v sosednji Sloveniji in se malo naučijo tudi slovenskega jezika. Letos so v Slovenijo napotili sedem svojih dijakinj, in sicer tri v PV Zimzelen ter po dve v Dom za varstvo odraslih v Velenju in Dom na Fari na Prevaljah.

Cilj štiritedenskega praktičnega dela je bil, da dijakinje 3. letnika spoznajo življenje in delo v domu starejših in strokovne osnove iz šole preizkusijo v praksi. Zaposlenim so pomagale pri negi in socialni oskrbi stanovalcev, pri nekaterih postopkih, kot je dajanje terapije, so bile le opazovalke.

Po začetni zadregi zaradi novega okolja in tujega jezika so kmalu suvereno sodelovale v delovnem procesu. Stanovalci so jih lepo sprejeli, prav tako zaposleni. Kot so povedale, so se prakse v Sloveniji zaradi tujega okolja in nepoznavanja jezika nekoliko bale, a vse to se je spremenilo v nekaj dneh. Z mnogimi stanovalci so lahko komunicirale v nemškem jeziku, saj jih še vedno veliko zna govoriti ta jezik. Tako so bile zanje dobrodošle sobesednice. Z zaposlenimi so se sporazumevale pretežno v angleščini, veliko pa tudi z rokami, kot so smeje pojasnile. Osvojile so tudi nekaj slovenskih besed.

Dijkakinje so bile v Sloveniji od ponedeljka do petka, vse so bivale pri družini v Velenju. Popoldneve so nekajkrat preživele v Velenju in Celju, obiskale pa so tudi Muzej premogovništva Slovenije v Velenju. Iz Topolšice so odšle zadovoljne in z novimi izkušnjami.

Praksa avstrijskih dijakinj pa je bila nova izkušnja tudi za zaposlene. Njihove vtise je povzel Dejan Brglez, zdravstveni tehnik: »Praksad eklet iz Avstrije je bila idealna priložnost tudi za

nas za krepitev sporazumevanja v angleškem in nemškem jeziku. Med njihovo prakso pri nas so se ustvarila nova prijateljstva, spoznali smo lahko avstrijski izobraževalni sistem in kulturo sosednje države. Upam, da so dekleta s sabo odnesla čim več izkušenj, novih idej in tudi strokovnega znanja.«

DIANA JANEŽIČ

Dijkakinje Jessica Schrammel, Christine Gesson in Selina Praper so se veliko družile in pogovarjale s stanovalci PV Zimzelen. (Foto: Diana Janežič)

► Martinovo veselje v Topolšici

Topolšica zares nima vinske tradicije, saj ji podnebje in lega nista dovoljevali, da bi tukaj uspevala vinska trta. Kakšna majhna brajda z zgodnjim dozorevanjem še že, a zaresnih vinogradov v tem kraju ni nikoli bilo. Kljub vsemu pa je tradicija praznovanja tega praznika dolga in tako jo je turistično društvo zopet obudilo s tradicionalnim Martinovim pohodom.

Foto: JK

Že tretje leto smo šli po poti od gostilne do gostilne in se vmes ustavili tudi na eni od večjih kmetij. Poplave, ki so prizadele tudi Topolšico, so nam nekoliko prekržale račune, saj nismo mogli potovati ob našem potoku. Kljub temu smo si pogledali, kje vse so včasih delovali mlinci v Topolšici. Tradicionalno prijazen sprejem smo doživeli na kmetiji Ločan – Koradej po domače.

Foto: JK

Obiskali smo najstarejšo Topolško gostilno Janez, ki se prenavlja in bo konec leta odprla svoja vrata. Kavnikov muzej v stari hiši in postrežba sta nas zadržala zopet dlje, kot smo načrtovali. Že po temi smo prihajali v Picerijo Laguna, kjer se je odvijala Martinova večerja, krst vina, ki so ga letos opravili Rudi Rožič, Drago Tamše in Ivanka Lukačič. Nato pa sta sledila druženje in zabava.

Foto: JK

Z nami so tokrat potovali nekateri stalni gostje Term Topolšica, ki prihajajo z Gorenjske in Avstrije. Pridružil se je nekaj prijateljev iz Velenja in okolice ter domačini. Za izjemno doživetje se moramo zahvaliti vsem, ki so nas na naši poti prijazno sprejeli, nam povedali veliko zanimivega, nas pogostili in zabavali.

JK

► 25. let RK Ravne

Ravenski odbor RK je bil ustanovljen zaradi pomoči potrebnih krajanov, ker so čutili, da jim je življenje naložilo pomagati. Skoraj vsi ustanovitelji so še zdaj dejavni, lepe spomine na začetke dela je na srečanju starejših krajanov Raven, ki so ga izkoristili za praznovanje, obudil Ivan Stvarnik. Poleg tega da tudi sami člani niso imeli skoraj nič, se lahko v teh letih delovanja ponašajo z velikimi dosežki. Med njimi jim je pred dvanajstimi leti uspela gradnja hiše Pungartnik, kar je bržkone še vedno nekaj edinstvenega v slovenskem prostoru, krvodajalstvo, ki ga v Ravnah najbolj spodbuja takratni predsednik in zdajšnji podpredsednik Jože Jančič, pa je ena izmed prepoznavnejših dejavnosti tega odbora.

Praznovanje je potekalo v soboto, 17. Novembra, in združevalo mnogo prijetnih trenutkov in lepih misli. Odboru in krajanom so čestitke izrekli tudi ugledni gostje. Predstavniki Rdečega križa Jože Kožar je v svojem nagovoru poudaril, da je lepo priti v kraj, kjer so stvari na svojem mestu. Delovanje odbora ves čas podpira Krajevna skupnost Ravne, zato je predsednik Jože Sovič poudaril pomembnost sodelovanja in medsebojne pomoči, župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki vedno pride na taka srečanja, je v govoru izpostavil zadnje dogodke, ki so prizadeli občino, nastalo škodo in pomen humanosti ob tem. Poudaril je, da je res letos leto medgeneracijskega sodelovanja, a da se v občini trudijo, da to sodelovanje poteka vedno.

Na srečanju so pozdravili najstarejšo prisotno krajanko Miroslavo Lihtineker in krajana Franca Hudomala, ki sta od predsednice Slavice France prejela skromno pozornost. Pripravili so še priložnostni kulturni program, v katerem so sodelovali otroci pod mentorstvom Brigite Robida, domačin in pesnik Ivo Stropnik, za nasmeh sta poskrbeli Katka Skratka in Pika Flika.

Jože Jančič je ob koncu vse povabil na srečanje upokojujencev v decembru in na prijetno druženje ob prihajajočih praznikih.

MILojKA B. KOMPREJ

Pesmi je pritegnil tudi župan. (Foto: Milojka B. Kompelj)

► Povezani bodo sogovorniki vladi in partnerjem v tujini

Skupščina Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice (SŠGZ) je na volilni seji 5. novembra izvolila organe upravljanja za mandatno obdobje 2012–2017. Za predsednico je bila ponovno izvoljena dr. Cvetka Tinauer, direktorica družbe Perspektiva iz Šoštanj, izvoljena pa sta bila tudi 15-članski upravni in 3-članski nadzorni odbor. Kot je povedala dr. Tinauerjeva, je SŠGZ v minule petletnem obdobju uresničila domala vse zastavljene cilje, razen pričetka izgradnje ceste tretje razvojne osi. Izpostavila je preoblikovanje območne zbornice kot organizacijske enote GZS v regionalno zbornico kot samostojno pravno osebo, oblikovanje razvojnega partnerstva z lokalnimi skupnostmi, povezovanje z regionalnimi zbornicami znotraj Slovenije in izven njenih meja (npr. Slovenska gospodarska zveza Celovec, Regionalna gospodarska zbornica Valjevo ...) ter spodbujanje internacionalizacije, vodenje iniciative za izgradnjo severnega kraka 3RO, ocenjevanja inovacij in spodbujanje inovacijske klime v regiji ter organizacijo odmevnih razvojnih konferenc SAŠA regije. Predsednik in generalni direktor Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) mag. Samo Hribar Milič je vodstvu SŠGZ čestital za uspešno delo v minule mandatnem obdobju in izrazil željo po dobrem sodelovanju tudi v prihodnje. Opozoril je na nekatere izzive, na katere bo GZS opozorila tudi na Vrhu slovenskega gospodarstva 14. novembra na Brdu. »Nedelovanje pravne države, preregularnost poslovnega okolja, neuspešen socialni dialog in odsotnost državne podpore slovenskim izvoznikom. GZS čaka v prihodnjih mesecih notranja reorganizacija, ki naj bi še izboljšala delovanje najmočnejšega lobija slovenskega gospodarstva,« je med drugim dejal Milič.

Na volitvah so bili v upravni odbor SŠGZ izvoljeni: Aleš Benda (Kovinoplastika Benda d.o.o. Nazarje), Boštjan Gorjup (BSH Hišni aparati d.o.o. Nazarje), Janez Herodež (PUP Velenje d.d.), Štefanija Kadliček (Trgotur d.o.o. Velenje), dr. Vladimir Malenković (Premogovnik Velenje d.d.), mag. Marko Mavec (Erico Velenje d.o.o.), Uršula Menih Dokl (Gorenje d.d. Velenje), Bojan Oremuž (Trendnet d.o.o. Velenje), Janja Praznik (Apo vizija d.o.o. Velenje), Primož Rošar (Komunalno podjetje Velenje d.o.o.), Tanja Skaza (Plastika Skaza d.o.o. Velenje), Mirko Strašek (KLS Ljubno d.d.), Marko Škoberne (Eso-tech d.d. Velenje), dr. Cvetka Tinauer (Perspektiva d.o.o. Šoštanj) in mag. Simon Tot (Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.).

Foto: Jože Miklavc

Za predsednico SŠGZ je bila za nov petletni mandat ponovno izvoljena dr. Cvetka Tinauer, ki je v predstavitvi programskih izhodišč za mandatno obdobje 2012–2017 izpostavila krepitev vloge SŠGZ v lokalnem in regionalnem okolju, ohranitev položaja in vloge SŠGZ v sistemu GZS, pridobivanje novih družb članic in samostojnih članov, zlasti iz segmenta malih in srednjih podjetij, mednarodno sodelovanje in povezovanje, krepitev ugleda SŠGZ in GZS ter izvajanje družbene odgovornosti.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

► Mihaelov pohod

Letos smo v naši župniji drugič organizirali Mihaelov pohod od cerkve do cerkve. Zaradi dolžine poti smo ga razdelili na tri dele.

Prvi del poti smo pričeli s sv. mašo v soboto, 28. septembra, v župnijski cerkvi Sv. Mihaela, ker je bil dan celodnevnega češčenja Svetega rešnjega telesa. Nato smo šli proti Šoštanju in čez Gorice do cerkve Sv. Marije v Gaberkah. Pot smo nadaljevali skozi Gaberke, potem pa zagrizli v hrib proti Pristavi, se vmes ustavili in odpočili, naslednji cilj pa je bila cerkev sv. Duha v Ravnah. Po kratkem postanku smo se odpravili proti cerkvi Sv. Jakoba v Topolšici. Hodili smo po gozdnih stezah, kolovozih, travnikih, pa tudi po asfaltnih poteh. Iz Topolšice smo šli čez hrib do cerkve Sv. Florjana, od tu pa še do župnijske cerkve.

Drugi del pohoda, 5. oktobra, smo posvetili 150-letnici blagoslovitve cerkve Sv. Križa in smrti našega blaženega škofa Antona Martina Slomška. Od župnijske cerkve smo šli do cerkve Sv. Antona v Skornem, od tam pa z vmesnim počitkom do Sv. Križa. To je bil najtežji, a tudi najlepši del poti. Po ogledu cerkve nas je čakalo še prijetno presenečenje v župnišču. Po nepričakovanem okrepčilu smo se skozi Bele vode vrnili domov.

Za tretji del poti smo do Belih vod do cerkve Sv. Andreja, od tod pa smo mimo kmetije in po gozdni cesti nadaljevali pot do cerkve Sv. Vida na Slemenu, ki je bila na novo zgrajena leta 1991 kot nadomestna cerkev, prvotna je bila porušena med vojno. Sledil je zanimiv spust po starih gozdnih stezah in cestah do cerkve Sv. Petra v Zavodnjah in naprej do Lajš, od koder nas je kombi pripeljal domov.

Pri vsaki cerkvi nas je pričakal ključar, ki nam je odklenil vrata, da smo si jih lahko pogledali. Povsod smo zapeli pesem ali dve, toliko lažje je šlo petje, ker je imel vsak v nahrbtniku nekaj malega za korajžo.

Vsem, ki ste nas kakorkoli gostili, ključarjem, ki ste nas pričakali, se prisrčno zahvaljujemo, v prihodnjem letu pa nasvidenje, morda z malo večjo udeležbo.

ZDRAVKO ATELŠEK

Foto: Zdravko Atešsek

► Sadni gozd na saniranih odkopih

To, kar se je pričelo lansko jesen kot neverjetna zgodba, s povabilom Ljudske univerze Velenje, da partnerji, šole, zavodi, občine idr. posadijo drevesa in grmičevje s sadnimi plodovi, se je nadaljevalo tudi v minulih dneh v Šaleški dolini. Čeprav se zdi še tako neverjeten cilj, v naši deželi posaditi kar dva milijona sadnega drevja in drugih koristnih trajnic plodovk, se z leti ali desetletji utegne to še celo uresničiti.

Foto: Jože Miklavc

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja LAS Leader in LAS Šaleške doline skupaj s številnimi partnerji in osrednjim pobudnikom ter organizatorjem Ljudsko univerzo Velenje omogočajo pristno, prijetno izobraževanje, naravi pa dajejo priložnost. "Rokave zavijajmo, posadimo nekaj teh plemenitih sadik. Vsak naj si izbere svoje drevo in ga posadi, morda tudi več le-teh, da bomo lahko ponosni, da tu raste »moje« drevo," je na Martinov petek povabila številne navzoče ob Škalskem jezeru Brigita Kropušek Ranzinger, direktorica Ljudske univerze Velenje in ustanoviteljica Fundacije Sadni gozd.

Foto: Jože Miklavc

Tega lepega novembrskega dne so mladi v družbi s starejšimi ter s sadjarskimi mentorji posadili okrog 300 sadik, ki bodo cvetele in obrodile užitne plodove. Tako so doslej posadili že več kot 800 dreves... »in to je šele obetaven začetek,« smo slišali od organizatorjev. »Zadnje čase se veliko govori o ekologiji, trajnostni rabi in o tem, kaj zdrava hrana sploh je. Na Ljudski univerzi Velenje smo se odločili, da postanemo del rešitve. Zato smo skupaj s partnerji, med katerimi so Društvo tabornikov Rod Jezerski zmaj, Premogovnik Velenje, Erico Velenje, Center za vzgojo in usposabljanje Velenje, Šolski center Velenje in Občina Šoštanj ustanovili neprofitno fundacijo Sadni gozd. Vemo, da z ekološkim, doma pridelanim, avtohtonim in pravkar utrzanim sadežem ne bomo zgrešili. Pri nas prisegamo na izobraževalno metodo »learningbydoing«. Kaj pomeni in jeznanstveno dokazano, da se najhitreje učimo, če delo opravimo in ne samo govorimo,« je še povedala Ranzingerjeva, preden so mnogi partnerji zasadili lopate.

Če bo čez leta tako posajena in vzdrževana vsaka rezervna parcela na saniranih površinah Premogovnika Velenje ter na okoliških področjih celotne Šaleške doline in širše, bo nastala nova priložnost za samooskrbo z zdravimi sadeži, rodnimi grmičevjem ter drugimi koristnimi rastlinami. Tega bodo vesele ptice in druge avtohtone živali iz okolja, saj bi naj bilo jabolk, hrušk, sliv, malin, robid, nešpelj, marelic, breskev, borovnic, kutin, višenj, češenj, lesk, kosmulj, skoržev, orehov, murv idr. plemenitih kultur za vse dovolj oz. vsaj za pomembno uživanje vitaminske hrane ter za učenje na tematski poti Sadni gozd. Prihodnjo pomlad bodo lanske sadike že zacvetele in nekatere tudi obrodile, če bo ob tem le še primerna skrb zanje.

JOŽE MIKLAVC

Foto: Jože Miklavc

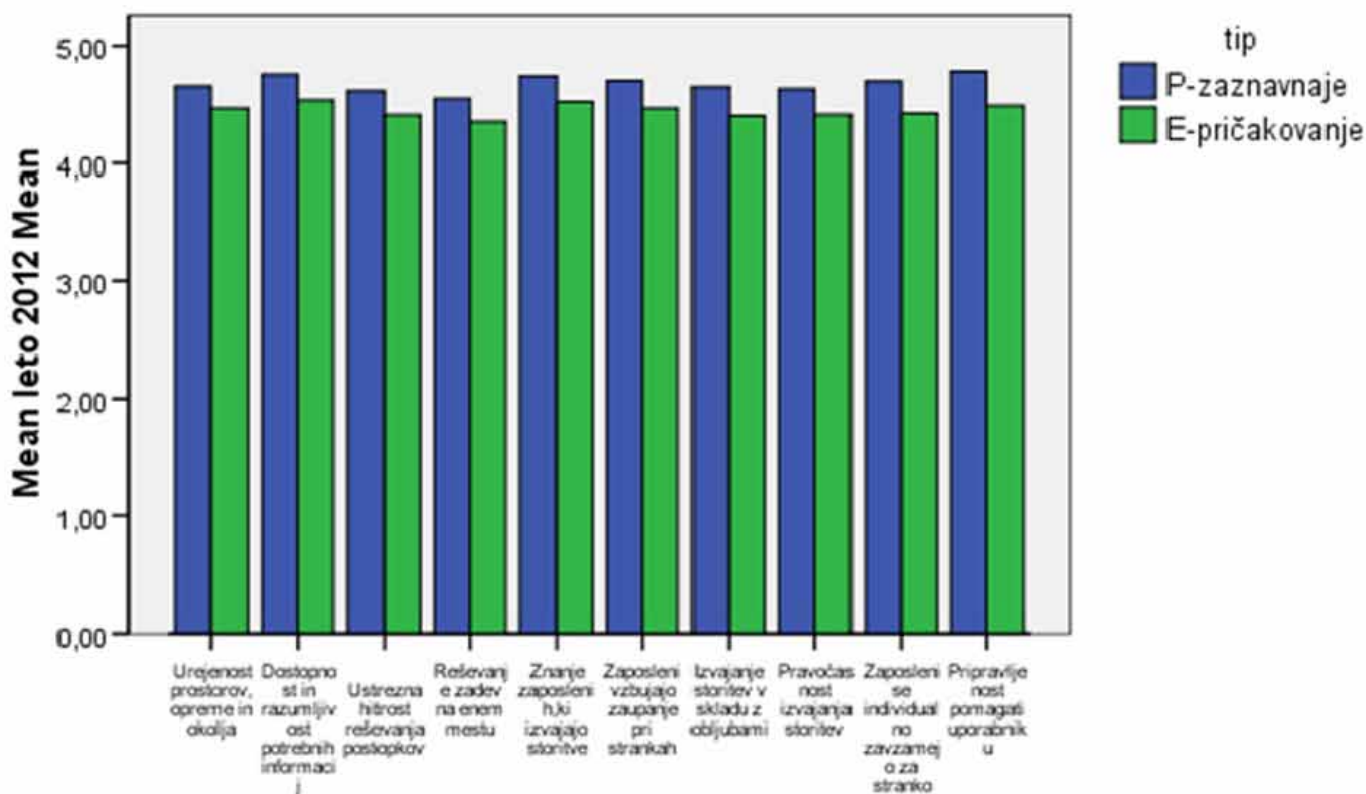
Upravna enota Velenje, krajevni urad Šoštanj

► Rezultati ankete zadovoljstva strank in zadovoljstva zaposlenih na Upravni enoti Velenje v letu 2012

V letu 2012 je naše delo spremljalo veliko sprememb, predvsem na strani zunanjih dejavnikov. Glede na reorganizacijo ministrstev in državne uprave ter striktnih varčevalnih ukrepov, je bilo naše delo še bolj odvisno od prizadevanja in truda vseh zaposlenih. Soočeni smo bili s spremembami zakonodaje, zmanjšanjem števila zaposlenih, znižanjem plač, regresa in v primerjavi s preteklim letom z bistvenim povečanjem obsega novih zadev. Vse to nas je usmerjalo k iskanju še zadnjih kančkov naših rezerv in k še boljši realizaciji zadanih ciljev in nalog.

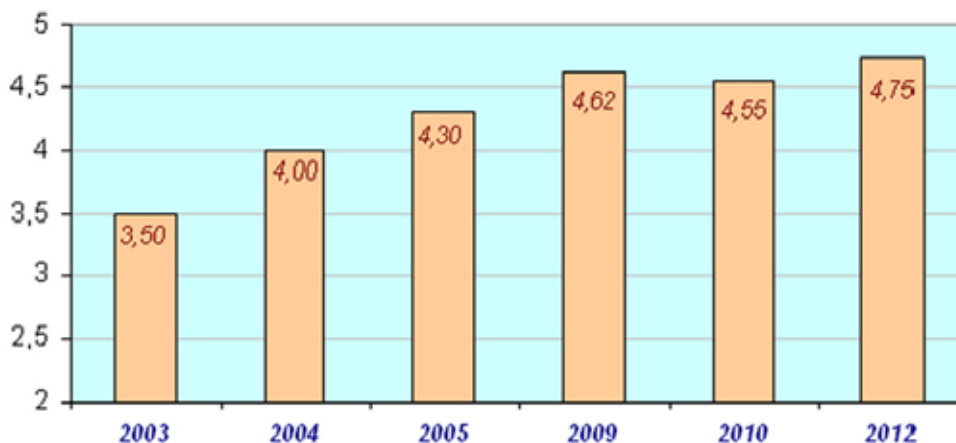
Kljub dejstvu bistvenega povečanega obsegu dela in vedno manjšemu številu zaposlenih, smo vse naloge opravili pravočasno in v zadovoljstvo naših strank. To dokazujejo tudi rezultati ankete zadovoljstva strank, ki smo jo izvedli letos septembra. Rezultati ankete so pokazali, da smo presegli pričakovanja strank, ki sicer iz leta v leto naraščajo ter tako ponovno uresničili naš osnovni cilj, ki je 100% doseganje pričakovanih strank.

Graf 3. Primerjava med zaznavanjem(P) in pričakovanjem(E) v izbranem letu

V letu 2012 je bilo tako dosežena najvišja ocena zadovoljstva naših strank, ki je a lestvici od 1 do 5 dosegla vrednost 4.75.

OCENA UE VELENJE PO LETIH

Da smo delo dobro načrtovali in delovne procese dobro organizirali, se opazi tudi na področju zadovoljstva samih zaposlenih. Iz analize rezultatov ankete o zadovoljstvu zaposlenih, ki smo jo prav tako izvedli v septembru je razvidno, da je zadovoljstvo zaposlenih najvišje do sedaj. V primerjavi z republiškim povprečjem, ki je 4,09, smo na upravni enoti dosegli oceno 4,51. Doseženi rezultati torej kažejo, da je bila usmeritev upravne enote v zadnjih letih pravilna in z obstoječim načinom organizacije bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Posebej smo lahko ponosni, da naša upravna enota najbolj odstopa od povprečja do sedaj anketiranih upravnih enot po motivaciji, zavzetosti in odnosu do kakovosti dela, enako nadpovprečni pa so tudi odnosi, v katere smo v preteklih letih vložili veliko truda.

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
planinstvo	sobota, 1.12.	Srečanje vodnikov PZS Šaleške doline	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
košarka	sobota, 1.12.	Elektra: Geoplin Slovan (7. krog 1.SKL Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
odbojka	sobota, 1.12. ob 20:00	Šoštanj Topolšica - Salonit Anhovo (9. krog 1. slovenske odbojcarske lige)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj - Topolšica
advent	nedelja, 2.12. ob 16:00	Zimska pravljica v Topolšici	Park v Topolšici	Turistično Društvo Topolšica-podeželje
advent	nedelja, 2.12. ob 16:00	Advent v Šoštanju - blagoslov in dvig Adventnih venčkov	Trg bratov Mravljak	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
košarka	nedelja, 2.12. ob 18:00	Elektra: Zlatorog Laško (9. krog 1.SKL za mladince)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 3.12. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitve	ponedeljek, 03.12. ob 10:00	Ta veseli dan kulture	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva na Slovenskem
bridge	ponedeljek, 03.12. ob 18:00	Redni tedenski bridge turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitve	torek, 4.12. ob 17:00	Predstavitve knjige o Petru Kozini	Muzej usnjarstva Slovenije	Muzej usnjarstva na Slovenskem
predstavitve	sreda, 5.12. ob 15:30	Informiranje in svetovanje o izobraževalnih možnostih	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
religija	sreda, 5.12. ob 17:00	Miklavževanje v Topolšici	Kino Topolšica	Društvo prijateljev mladine Skorno - Florjan
religija	sreda, 5.12. ob 18:00	Miklavž v Šoštanju	Trg bratov Mravljak	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
delavnice	četrtek, 06.12. ob 16:30	Brezplačne delavnice za otroke	Dom krajanov Skorno-Florjan	Društvo prijateljev mladine Skorno - Florjan
pravljice	četrtek, 06.12. ob 17:00	Pravljicne ure (Christina M. Butler: Nekega deževnega dne)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predstavitve	četrtek, 06.12. ob 19:00	Planinski večer: Švicarske Alpe in Apenini	Kulturni dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
košarka	sobota, 8.12. ob 11:15	Elektra - MB Branik (10. krog 1.SKL za kadete U16)	ŠD Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
košarka	nedelja, 9.12. ob 18.00	Elektra - Krka (10. krog 1.SKL za mladince U18)	ŠD Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 10.12. ob 09:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
bridge	ponedeljek, 10.12. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
delavnice	sreda, 12.12. ob 12:00	Izdelava prazničnih voščilnic	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
pravljice	četrtek, 13.12. ob 17:00	Pravljичne ure (Christina M. Butler: Prvi sneg)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
razstava	četrtek, 13.12. ob 18:00	Umetniki za Karitas	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
religija	petek, 14.12. ob 19:30	Otvoritev Jaslic v Hotelu Vesna v Topolšici	Hotel Vesna v Topolšici	Turistično Društvo Topolšica-podeželje
odbojka	sobota, 15.12. ob 17:00	Šoštanj Topolšica – Maribor (11. krog 1. slovenske odbojcarske lige)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj - Topolšica
lutkovni abonma	nedelja, 16.12. ob 10:00	Slišal sem boben tolči	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 17.12. ob 09:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 17.12. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
koncert	torek, 18.12. ob 19:00	Koncert glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola Velenje – oddelek Šoštanj
delavnice	sreda, 19.12. ob 12:00	Brskanje po spletu	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
abonma	sreda, 19.12. ob 19:00	Skopuh - Komorno operno gledališče Ljubljana	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
pravljice	četrtek, 20.12. ob 17:00	Pravljичne ure (Fatima Sharafeddine: Rdeča škatla čokoladnih bonbonov)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
kultura	četrtek, 20.12. ob 19:00	V spomin Karlu Destovniku Kajuhu	Kulturni dom Šoštanj	Občina Šoštanj
košarka	petek, 21.12. ob 20:00	Elektra Šoštanj - Zlatorog Laško (10. krog 1.SKL Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
planinstvo	sreda, 26.12.	Topolšica – Lomek – Sleme (lahka pot)	Odhod iz AP Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
religija	sreda, 26.12. ob 18:00	Žive jaslice v Skornem	Cerkev sv. Antona v Skornem	Turistično društvo Skorno
pravljice	četrtek, 27.12. ob 17:00	Pravljичne ure (Corderoy Tracey: Pogumni pigvinček)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
religija	četrtek, 27.12. ob 17:00	Žive jaslice na Golteh	Golte	Turistično društvo Skorno

Intervju

► Šoštanj je izgubil Šoštanjčane

Najbrž ga po tem ali onem pozna vsak Šoštanjčan. Od rojstva vpet v rodni Šoštanj, aktiven v športu, strokovnjak pri delu, prijatelj med sovrstniki, funkcionar v lokalni skupnosti, mož in oče in največkrat in najbolj samo človek. Takšen, ki si ga zapomniš, ko ga enkrat srečaš. Nekoliko modre krvi se pretaka v njem, kar človek občuti, hote ali nehote.

Gospod Štefan Szabo je naš someščan. Vsako leto praznuje rojstni dan 22. februarja. In vsako leto se na ta dan spomnimo smrti Karla Destovnika-Kajuha. In večina nas ve, da sta bila Štefan in Karel bratranca.

Doma je na Kolodvorski 6. Še vedno. Četudi so cesto ob železniški postaji nekoč poimenovali v ulico Lole Ribarja. Njegova rojstna hiša, prelepa meščanska vila, pa še vedno stoji na Kolodvorski ulici. Zato ker je tam njegov rojstni kraj in imena rojstnega kraja se ne spreminja.

Gospod Szabo, ste Šoštanjčan po rojstvu in srcu, a vendar vaš priimek ni ravno pogost na Slovenskem.

Moji predniki izhajajo z Madžarske, to sicer ni tako pomembno in ne govorim o tem, a smo Szabovi okoli leta 1633 dobili svoj grb in plemiški naziv. Moj oče je bil rojen na Madžarskem leta 1907 in je prišel v Šoštanj skupaj s svojimi starši, ki so jih povabili Vošnjaki, da bi tu skrbeli za njihove konje. Konjski prevoz je včasih pomenil to, kar danes avtomobilski, tovarna usnja ni mogla brez tega. Oče je odrasel v Šoštanju in se izšolal v elektrostroki, opravil mojstrski izpit in delal v Tovarni usnja Šoštanj, kjer je bil vodja elektro vzdrževanja. Mama, ki je bila rojena leta 1906, je izhajala iz družine Vasle, kjer so bile tri sestre: Slavica, poznana kot Mešičeva, Heda Virbnik, Kajuhova mama, moja mama Lucija Vasle in brat Zvonko. Mama je bila kot prva uslužbenka banke v Šoštanju. Od 14. leta je delala 45 let na tem delovnem mestu in bila mnogim mentorica. Z očetom sta se spoznala v Šoštanju in poročila 1936, najprej sta živela v hotelu, na Kolodvorsko 6 smo se preselili leta 1937. Rojen sem kot prvi sin 22. 2. 1939 v Šoštanju. Imel sem mlajšega brata Ivana, Ivčeka, ki je umrl po vojni, star komaj štiri leta. To je bil hud šok za družino, že tako udarjeno zaradi odsotnosti očeta, ki je bil v izgnanstvu.

Drugo svetovno vojno ste torej doživeli v rosnih mladih letih. Verjetno se iz tega žalostnega obdobja niti ne spomnite veliko.

Res bolj malo. Spomnim se bombardiranja Šoštanja. V bližini naše hiše je padla bomba na takratno perišče. To je bilo tam, kjer je zdaj kulturni dom. Naredila je ogromno luknjo, druge škode pa ni bilo. Potem je bilo sicer rečeno, da so ciljali kolodvor. Mene je eksplozija dobila na vrtu hotela, kjer me je rešila kamnita miza. Sila me je vrgla pod njeno varno streho, preden me je zasulo s kamenjem. V bistvu sem imel veliko srečo. K sreči ni bilo smrtnih žrtev.

Časov med vojno se spominjam tudi po tem, da se je med Šoštanjčani vedelo, da je med nami človek, ki se skriva. To je bil Kajuh. Skrival se je v hotelu, na podstrešju nad njihovim domom. So ga tudi iskali, a ga niso našli.

Kaj pa spomini na čas po vojni?

Nič kaj prijetni. Oče je med vojno delal pri Vošnjaku in je na svojem delovnem mestu ostal tudi ob osvoboditvi. Menil je, da ni naredil nič narobe, zato ni nikamor pobegnil. A so ga nekega jutra odpeljali in najprej zaprli v Šoštanju, nato pa na Teharju. Čez nekaj časa so zapornike z vlakom transportirali proti Mariboru. Na vlaku se je razvedelo, da jih ne peljejo čez mejo, ampak jih mislijo prej likvidirati. V dokaz, da je to res, imam listino o odpustu iz Teharij, datirano 22. 9. 1945, kjer piše, da se oče vrača nazaj v Šoštanj. Bil pa je na vlaku za Maribor. Člani družine Vošnjak, ki so bili tudi na tem vlaku, so povedali, da je bil moj oče pobudnik pobega neke pri Slovenski Bistrici. Prebili so se čez mejo do Dunaja. Tam so Vošnjaki pomagali očetu, da je dobil delo na Češkem. Kasneje je od tam poslal tudi kakšno pomoč mami, ki se je težko prebijala skozi življenje.

Foto: arhiv

Ostali del družine je ostal doma?

Ja, vendar so takoj po izselitvi očeta izselili iz naše hiše tudi mamo in mene z bratom. Spet smo bili v hotelu, a kar na stopnicah. Tam smo preživeli teden dni. Ljudje so se nam bali pomagati, tudi sestre. Čez en teden smo se smeli vseliti v en prostor v našem domu. Kmalu so v našo hišo naselili Udbo, a ne bi mogel reči, da so bili ljudje nesramni do nas, celo mami so pomagali s kakšno hrano.

Verjetno je bil o okolje neprijazno.

Naša družina je bila nekako izločena. Cela hiša je bila zapečaten najprej dva meseca, nato pa je prišel odlok, da je pol hiše, očetov del, zaplenjen. Očeta so obravnavali kot izdajalca in naj bi kasnejše razsodbe pokazale, kako bo z nami. To je bilo leta 1948 ali 49. Vzeli so nam zemljo čisto do hiše in naredili cesto. Saj je še zdaj pločnik čisto do spalnice. Ob hiši je bil vrt, mama je želela kaj pridelati in je prosila zanj, v zameno pa je ponudila 5000 kvadratnih metrov za potrebe elektrarne. Kar se je tudi zgodilo, a pol hiše je bilo še vedno odvzeto. Mama je imela predkupno pravico, zato je ostalo polovico hiše odkupila. V bistvu je 17 let plačevala lastno hišo.

Kot razumem, se oče ni vrnil in ste bili sami.

Oče se ni smel vrniti petnajst let. Potem je vseeno ostal v tujini zaradi službe in dela. Imeli smo občasne stike. Ko smo se po izgnanstvu prvič videli, je bilo zelo čustveno, polno vprašanj in malo odgovorov. Tudi za kasnejše obiske sem moral dobiti dovoljenje, da o tem, da so me nagovarjali, kaj ga naj vprašam o Vošnjakih ipd., sploh ne govorim. Oče je umrl leta 1982 v Avstriji in je tam tudi pokopan.

Najbrž odraščanje ob tem ni bilo prijetno?

V otroštvu mi je bilo zelo hudo, stalno so mi dokazovali ničvrednost, doživljal sem posmeh in šikaniranje. Ne bom rekel, da nisem kakšne lumparije zares ušpičil, a verjetno je bila to moja obramba na zavrnitev okolice. Z menoj se niso smeli družiti. Prikazan sem bil kot problematičen, tako v šoli kot v prostem času.

Spomnim se, da nisem smel na noben šolski izlet, šele prof. Jovanova, ko se je generacija učiteljev malo menjala, me je peljala na izlet. Baje so se ji zato ostali učitelji čudili in jo po izletu spraševali, kakšen pa je bil Szabo na izletu. Pravijo, da jim je odgovorila, da je bil Štefan Szabo dijak, vsi ostali dijaki pa divjaki.

V šoli sem bil zapisan kot »ta in ta« in skoraj nisem poznal dobrih ocen. Vem, da pri prof. Langusovi nisem dobil niti ene pozitivne. Mojo zaključno nalogo so ocenili drugi profesorji, tako da mi je uspelo končati šolanje.

Verjetno pa ste imeli vseeno veliko znanja?

Kasneje mi šolanje ni povzročalo težav. Izučil sem se za elektromehanika v Celju in Mariboru in šolanje končal z mnogo pohvalami. Mama je bila zelo ponosna na moj šolski uspeh in mi je vedno govorila: »Dajva to napraviti, izšolaj se.«

Po enem letu obvezne zaposlitve v Celju sem se vrnil v Šoštanj in dobil zaposlitev v termoelektrarni.

Verjetno bi lahko ostali v Celju. Zakaj nazaj v Šoštanj?

Domov sem se vrnil zaradi mame, oče se ni vračal in ni mogla biti sama.

V Termoelektrarni Šoštanj sem bil zaposlen eno leto pred služenjem vojaškega roka. Bil sem v Prištini v bataljonu, kjer so bili moški, ki so bili že kaznovani, zaprti. Nekakšen kazenski bataljon, bi lahko rekel. Ko so me višji nekoliko spoznali, nisem imel več težav in sem tudi napredoval.

Po obveznem služenju vojaškega roka ste si službo iskali v domačem okolju.

Ja, po vrnitvi sem šel nazaj v termoelektrarno. K temu je veliko pripomogla Kajuhova mama Marija. Takrat je imela zelo velik vpliv. Ne vem, če zdaj pomislim nazaj, se pravzaprav čudim, da ni Kajuhova mama že takoj po izgnanstvu očeta rekla kakšno besedo za svojo sestro in njeno družino. Ne nazadnje je bil moj oče Karlijev boter. A verjetno so bile okoliščine takrat takšne, da res ni mogla oziroma so bila v ozadju tudi premoženjska vprašanja. Moj oče je delal tudi kot kinooperater in odplačeval za kino. Mislim, da je bil tudi to eden izmed razlogov, da je moral vse pustiti. No, kakor koli, s svojo teto oziroma Kajuhovo mamo sva bila potem zelo dobra prijatelja.

Na začetku 60. so bile razmere v službi najbrž malo drugačne kot sedaj.

V termoelektrarni so se mi odprle nove dimenzije. Veliko se je delalo, gradil se je blok štiri, bilo je tudi veliko nevšečnosti, izpadi, tako da smo bili tudi v prisilni upravi.

To pomeni, da ste se med zaposlitvijo dodatno izobraževali.

Seveda se je pokazala potreba po izobrazbi in tudi priložnost. Napravil sem vse izpite za merilnega tehnika. Šel sem na triletno izobraževanje v Maribor, da sem lahko kasneje prevzel informativni sistem.

Pred tem ste si že ustvarili družino.

Tako je. Z ženo Karolino sva se spoznala, ko sem bil predsednik mladine v termoelektrarni, ona pa sekretarka. Karolina je bila zaposlena v laboratoriju kot kemijski tehnik. Poročila sva se leta 1961. V zakonu so se mi rodile tri hčerke: Vesna, Natalija in Andreja. Živel smo v moji rojstni hiši. Hčerke so zdaj že odrasle, doštudirale in si ustvarile svoj svet, svoje družine, Natalija in Andreja sta ostali v Šoštanju, Vesna pa živi v Velenju.

Vajino skupno življenje se je začelo s potovanjem.

Ja, na poročno potovanje sva šla na Dunaj k očetu. Že naslednji dan pa je prišlo povabilo tam živečih Vošnjakov in Klimentov, naj jih obiščeva. To naju je zelo presenetilo, nisva se nadejala takšne pozornosti. Pri Klimentovih sva bila sprejeta v lepi slovenščini (Kliment je bil Vošnjakov finančni svetovalec, ko je bil Vošnjak še lastnik tovarne usnja do druge in med drugo svetovno vojno). Klimentovi so bili zavedni Slovenci, hudo jim je bilo, da so morali oditi iz Šoštanja. Povedali so mi, da večkrat potujejo skozi Šoštanj in da ohranjajo nekatere lepe spomine na ta kraj. Obe družini sva še večkrat obiskala, a ta obisk mi je za vedno ostal v spominu, ker so nama tako iskreno popestrili poročno potovanje.

Vajino skupno življenje je poleg trdnega doma, ki sta ga ustvarila svojim hčeram, utrjeval tudi šport.

Oba sva navdušena športnika in sedaj rekreativca. Karolina ali Lina, kot jo poznajo prijatelji, je dosegla vrsto uspehov v tenisu, aktivna pa je bila tudi v drugih športih. Zdaj sicer nekoliko manj, a ker je to način življenja, ne gre brez tega.

Pa vi, vaše ime je povezano s športom v Šoštanju na več krajih?

Res je, moje življenje zapolnjuje šport. Najprej bi omenil nogomet, na katerega imam seveda zelo lepe spomine. Zadnjo tekmo sem igral v Žalcu, takrat se je bilo treba posloviti od okroglega usnja, ker sva z ženo pričakovala naraščaj.

V mladosti sem bil tudi ribič, leta 1962 zmagovalec spretnostne in hitrostne dirke, bil sem povsod tam, kjer je vsaj dišalo po kakšni športni aktivnosti. Tudi rokomet me je zanimal, nekaj časa sem bil predsednik kluba, dokler ga ni prevzel Kac starejši, oče uspešnih športnikov Štefana in Romana, ki sta požela veliko nepozabnih uspehov.

Pa vaša največja strast?

Moje želje in ambicije so bile res ves čas usmerjene v tenis. Začel sem ga igrati okoli leta 1960. Res Šoštanj ni bil nikoli ne vem kaj v tenisu, tudi zaradi tega, ker v Šoštanju ni bilo pogojev. Naj ob tem povem, da so bila pred vojno v Šoštanju tri igrišča. Družina Mayer je imela enega, pri Pejovnikih (Erna) je bilo drugo in pod Vilo Široko tretje. Kar je pomenilo, da se je v Šoštanju igral tenis redno. V arhivi imam sliko mladih tenisačev iz leta 1916, na njej so člani družine Mayer. Po vojni zanj ni bilo posluha, ker je veljalo, da delavski razred (prejšnji politični sistem) ne igra tenisa. Tudi zato je partija prepovedala gradnjo igrišča v Šoštanju. Kljub temu da je termoelektrarna, kjer sem bil zaposlen spodbujala gradnjo, ni uspelo. Moja želja pa je bila ves čas, da bi se zgradilo teniško igrišče, zato smo v določenem obdobju, tudi takrat, ko sem bil predsednik turističnega društva v Šoštanju, preplastili igrišče pod Vilo Široko. Organizirali smo celo srečanja obmejnih mest v tenisu. In organizirali mnogoboj med Madžarsko, Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo. Leta 1974 smo ekipa Franc Zakeršnik, Janez Erhart, Mario Bibianko, Bogdan Skornšek in jaz na regijskem prvenstvu osvojili prvo mesto. Po sedmih urah smo premagali ekipo iz Celja s 3 : 2. A seveda igrišče, ki je imelo asfaltno prevleko, ni konkurenčno ostalim takim objektom in zato sem začel igrati v Velenju.

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Torej zvestoba športu nekaj velja.

Tenis igram od leta 1960 in sem dosegel kar nekaj lepih uvrstitev. Leta 1997 (21. 9.) sem postal državni prvak v kategoriji ZSISHA. V Velenju sem bil nekaj časa vodja ekipe, leta 2003 sem bil vodja slovenske reprezentance v Turčiji v Ali Bayu, sprejel in pozdravil Katarino Srebotnik leta 1999, ko je prvič zmagala, lepe spomine in fotografije imam na prvenstvo na Češkem, igral sem skupaj z Miletom Milovanovičem in Bogdanom Norčičem v Poreču leta 2000. Kar nekaj lepih uvrstitev sem dosegel v teh letih. Spominov je veliko in so mi v veselje. Zdaj sem vodja rekreacije Šaleškega teniškega kluba Velenje.

Vaše življenje je v določenem obdobju zapolnjevala politika.

Med tem časom sem bil dva mandata svetnik in nekaj časa tudi podžupan. Mislim, da sem bil vedno dostopen ljudem in med nami ni slabe besede. Včasih sem od svoje hiše, ki je od občine oddaljena pet minut, hodil pol ure, ker so me vmes ustavljali. Čutil sem dolžnost prisluhniti ljudem in jim pomagati, kolikor se da.

Spominam pa se, da sem v funkciji podžupana pomagal človeku, ki mu nihče ni hotel. Posredoval sem pri županu, ki je ugodil moji prošnji za tega občana. V tistem trenutku mi je bil hvaležen in celo sam izjavil, da sem mu rešil zadevo, čeprav nisva v isti stranki. Na naslednjih volitvah, ko pa je bila volja ljudstva v prid druge opcije, pa mi je rekel: »No, pa smo vam pokazali!« Saj ne gre za to, da bi mi moral biti večno hvaležen, a sem bil razočaran, da je človeško dejanje enačil s politiko.

Ob tem se spominim pokojnega dr. Meniha, s katerim nisva bila v isti politični opciji, pa me je vedno ogovoril, pozdravil, vprašal za družino ipd. In ravno tako jaz njega. Strašno me je pretresel odnos nekaterih, ki so mu ob koncu mandata in bolezni še metal polena pod nogo. Če iščeš slabe točke, jih gotovo najdeš.

Bi lahko rekli, da imate mnogo prijateljev?

Ja, to z veseljem ugotavljam. Zato ker ljudje vedo, da četudi kaj rečem, ne mislim zlobno. Čeprav v mladih letih nisem imel veliko prijateljev, sploh Šoštanjčanov ne, sem jih nekaj le imel. Med njimi je bil tudi Ivan Pirečnik, znameniti Deček z dvema imenoma, kasneje leta 1954 je prišel v Šoštanj Čona, Alojz Ferder, ki je bil moj zelo iskren prijatelj. Veliko je prijateljev, nekaj pa zares ta pravih.

Se je Šoštanj zelo spremenil?

Šoštanj je na mojo žalost izgubil Šoštanjčane. Mogoče tudi zaradi mojih let, a zelo malo Šoštanjčanov srečujem. Včasih smo se srečevali ob nedeljah ob devetih pred hotelom ali vsak zvečer po šesti. Sploh se nam ni bilo treba dogovarjati, kar prišli smo. Na vrtu pri hotelu so bile mize za namizni tenis in na sploh je bil to prostor, namenjen veselju in zabavi. Vsak dan smo izmenjali novice, se pogovarjali in bili prijatelji, ne glede na versko ali politično opredelitev.

Takega časa zdaj ni več in to pogrešam.

So Šoštanjčani odšli ali je v mestu preveč novo naseljenih?

Veliko Šoštanjčanov je šlo na obrobje ali pa so odšli iz Šoštanja. Tudi Joco Žnidaršič, recimo, ki je bil in je še moj dober prijatelj. Pa Dovšakovi fantje ... združeval nas je šport, zdaj pa tega ni več.

Šport še vedno združuje.

Eno je rekreacija, drugo pa profesionalni šport. Poglejte, kako zgublamo denar v profesionalnem športu! Za naše fante, za našo vzgojo ni denarja. Je pa za kupovanje igralcev, ki pridejo iz različnih razlogov, predvsem finančnih. Ti tudi kmalu odidejo, Šoštanju pa ne ostane kaj dosti. Še najmanj se lahko od takih kaj naučijo mladi.

Pa tudi sicer bi morali bolj gledati na Šoštanjčane, tudi zaradi zaposlitev. Učitelj iz Šoštanja uči v Velenju, v Šoštanju pa učijo učitelji od drugod. Bolje bi bilo, da bi bili tudi učitelji bolj povezani s krajem. Tudi mojima dvema hčerama ni uspelo, da bi svoje znanje delili z domačini v Šoštanju. Spominim se, da se včasih učenci zvečer nismo upali na ulico, ker bi lahko srečali kakšnega svojega učitelja.

Poleg tega, da ste radi v Šoštanju, kje ste še radi?

Na morju. Tam zelo uživam. Imam tudi prikolico, ki jo delim s hčerko Natalijo. Če le imam čas, pobegnem v toplo okolje, kjer imam tudi vrsto dobrih prijateljev. Kot član kluba energetikov hodim na izlete tudi v tujino. V kratkem načrtujem izlet po Sloveniji s prijateljem Borisom, kajti ugotavljam, da Slovenijo premalo poznam, kar pa mi ni ravno v ponos. Še posebej, ker mi številne fotografije kažejo, kako je moj oče poznal vsako planinsko pot in znamenitost. Kljub temu mu ni bilo spojeno živeti v svoji domovini.

Kaj pa potovanje na Madžarsko, k očetovim koreninam?

Res je bil oče z Madžarske, a on je tudi v izgnanstvu poudarjal, da je bila v Šoštanju njegova domovina.

Imate kakšno vodilo v življenju?

Vedno sem želel, da bi bili moji otroci in vnuki preskrbljeni. Da bi jih vodil tudi šport, veselje in bi imeli vse, kar potrebuješ, da je življenje prijetno. Ne pa da bi se ukvarjali s stvarmi, ki niso dobre. Pomembno je tudi zdravje. Moje vnuke usmerja tudi glasba. Tjaša igra violino, Luka bobne, Lara klarinet in Neža violončelo.

Zato velja rek, glasba družijo ljudi, je nekaj najlepšega, kar se ti lahko zgodi. Midva s Karolino sva zelo, zelo ponosna na svoje potomce, se veseliva njihovih uspehov in hvaležno spremljava njihov razvoj.

MILOJKA B. KOMPREJ

Vrtec

► Obisk čebelarja

V petek, 16. 11. 2012, smo imeli tudi v enoti Mojca Gaberke pravi tradicionalni slovenski zajtrk. Na domači kruh iz krušne peči smo si namazali maslo in med, zraven pa popili še skodelico kave iz domačega mleka. Otroci so se strinjali, da je bil zajtrk zelo okusen in slasten. Nato pa nas je obiskal čebelar Branko Blatnik. Predstavil nam je svoj poklic in pokazal delovno obleko (pri tem smo si lahko mrežasto pokrivalo nadeli tudi mi). Ogledali in potipali smo panj, v pogovoru pa smo odkrili, da se otroci čebel bojijo, zato jim je čebelar razložil in jih opozoril na to, kako so čebele koristne, prijazne in zelo pomembne živali v naravi.

VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA MOJCA, GABERKE

Foto: arhiv

► Moja knjiga

V naši skupini zelo radi posedamo v knjižnem kotičku. Kajti s pomočjo knjig spoznavamo nove besede in si tako bogatimo besedni zaklad. Zato smo v tem mesecu v vrtec prinašali tudi svoje knjige. Otroci so vsak dan prinašali nove, zanimive knjige, ki smo si jih skupaj ogledali, se pogovarjali ob slikah in prebirali krajše pravljice. Vsak otrok je knjige z veseljem delil tudi z ostalimi. Nekega dne pa smo se odločili, da bi si izdelali svojo knjigo. Najprej smo izdelali naslovnico s svojo fotografijo in z odtisi rok. Nato pa smo nadaljevali z risanjem, barvanjem, rezanjem s škarjami, lepljenjem in urejanjem vsebin v knjigi. Postopek izdelave knjige je bil zelo raznolik. In prav raznolikost je bila naša največja motivacija pri nastajanju novih strani v naših knjigah.

VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA URŠKA TOPOLŠICA, ŠPELA BOŽIČ, HERMINA BEZOVNAK KOMPREJ

Foto: arhiv

► Promet

V mesecu novembru so se pisane jesenske barve poslovile. Kljub temu da postaja hladneje, še vedno zelo radi hodimo na daljše sprehode. Našo pozornost so pritegnili različna vozila, ki jih srečujemo v našem mestu.

Vozila opazujemo v prometu, spoznavamo njihov namen in jih poimenujemo. O vozilih iščemo različne informacije v knjigah, spoznavamo prometne znake, pravila, se seznanjamo z varnostjo v prometu. V igralnicah smo si izdelali prometne koticke s križišči, prometnimi znaki, stavbami, v katerih poteka promet po »prometnih predpisih«. V naših ustvarjalnih kotickih smo pridobila doživetja in izkušnje izrazili na različne načine in nastalo je ogromno zanimivih slik, risb in maket, ki krasijo naše prostore. Pogovarjali smo se tudi o drugih vrstah prometa. Potujemo lahko tudi z vlakom, letalom, ladjo, ...

Naše raziskovanje prometa sta popestrila dva obiska. Ogledali smo si lahko reševalno vozilo. Zanimivo je bilo slišati sireno, ob kateri smo si morali zatisniti ušesa, in opazovati, kako se zlagajo nosila. Najpogumnejši so lahko legli na nosila in jih je reševalec zapeljal v rešilni avto. Ogledali pa smo si lahko tudi avtobus. Šofer nam je povedal, kakšna so pravila na avtobusu, in potem smo se lahko posedli na svoje sedeže in pripeli varnostne pasove. Če bi se peljali kam daleč, bi si lahko ogledali kakšno daljšo risanko, saj ima avtobus tudi televizijo.

Foto: arhiv

Presenečeni smo bili nad velikim prtljažnim prostorom, motorjem, vsemi gumbi, ... Ob koncu tematskega sklopa lahko rečemo, da bi bili presenečeni, kako veliko vemo o prometu, koliko prometnih znakov in predpisov že poznamo.

VRTEC ŠOŠTANJ, ENOTA BRINA, SILVIJA VRHOVNIK GORŠEK

► Medicina na obisku

Projekt Medimedo izvaja Društvo študentov medicine Slovenije. Namenjen je otrokom od 4. do 6. leta, da na sproščen način preko igre premagajo strah pred zdravniškimi pregledi. To dosežejo tako, da postavijo improviziran zdravstveni dom za igrače s čakalnico, ambulantami, rentgenom in lekarno, kjer delujejo kot zdravniki igrači in kamor otroci pripeljejo svoje bolne prijatelje. Hkrati pa tudi zmanjšajo negotovost bodočih zdravnikov in zobozdravnikov ob srečanju z najmlajšimi bolniki.

Vsem se otroci in strokovne delavke iz Enote Barbka zahvaljujemo za prijetno dopoldne.

ANDREJA KOMAR

Foto: arhiv

► Medeni zajtrk

V Vrtec Šoštanj veliko pozornosti posvečajo zdravi in kvalitetno pripravljani hrani. Obroki so v največji meri pripravljani iz domače sveže hrane, strokovne delavke pa opažajo, da otroci takšno hrano zelo radi jedo.

Že vrsto let vrtec sodeluje tudi v vseslovenski akciji medeni zajtrk, ki je v zadnjih letih prerasla v Slovenski zajtrk. Ta dan so jim čebelarji iz šoštanjske občine podarili za zajtrk med, pri zdravem slovenskem obroku pa so se jim pridružili tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih in Alenka Verbič, višja svetovalka za družbene dejavnosti ter seveda ravnateljica vrtca mag. Milena Brusnjak.

Vsako leto vrtec obišče tudi član Čebelarskega društva Ravne Dušan Gorenc, ki je otroke poučil o čebelah, predvsem je poudaril njihovo vlogo pri opravljanju in izpostavljal, kako je med zdrav. »Vsak dan ga pojejte eno žlico,« jim je dejal. Prinesel je tudi pravo čebelarsko obleko in veliko slikovnega gradiva, ki so ga otroci lahko odnesli domov in o pomenu čebel seznanili tudi svoje domače.

TJAŠA REHAR

Foto: arhiv

Šolski List

► Učenci osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha Šoštanj atletski ekipni prvaki Slovenije

po predhodno osvojenem 1. mestu na področnem tekmovanju v Velenju, kjer so osvojili največje število točk med vsemi šolami v Sloveniji (15.248 točk). Zato so v Slovenj Gradcu veljali za enega glavnih kandidatov za državni naslov. Po 8 izvedenih atletskih disciplinah (60 m, 300 m, 1000 m, 4 x 100 m, krogla, višina, daljina in vortex) so svoj izredni rezultat iz Velenja še dodatno izboljšali za 164 točk in tako osvojili 15.412 točk ter 1. mesto v Sloveniji. Pod mentorstvom športnih pedagogov so na državnem tekmovanju za OŠ Karla Destovni-

Foto: arhiv šole

V sredo, 10.10.2012, je v Športnem parku Vinka Cajnka v Slovenj Gradcu potekalo finale ekipnega prvenstva osnovnih šol v atletiki. Atletska zveza Slovenije in Zavod za šport Republike Slovenije Planica sta organizacijo letošnjega finalnega tekmovanja zaupala II. osnovni šoli Slovenj Gradec in Atletskemu klubu Slovenj Gradec, ki sta tekmovanje, kljub za atletiko neprijaznemu vremenu, več kot odlično izpeljala.

Na finalnem tekmovanju je sodelovalo 24 najboljših atletskih osnovnošolskih ekip iz Slovenije (12 ekip pri učencih in 12 pri učenkah), med njimi tudi ekipa učencev Osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj. Šoštanjčani so se na finalno tekmovanje uvrstili

ka-Kajuha Šoštanj nastopali naslednji učenci: Tadej Kosi, Aldin Krkalič, Blaž Hleb, Rok Bačovnik, Tim Vučina, Tadej Mazej, Rinor Sope, Andraž Stropnik, Aljaž Golob, Nik Nadvežnik, Igor Rojnik, Gal Goršek, Jan Stropnik in Aljaž Osterc. Velja pa tudi omeniti učence, ki so dali svoj prispevek samo na področnem tekmovanju (v finalu lahko nastopata le 2 učenca na disciplino). To so bili: Branko Hudolin, Marko Plankelj, Aljaž Jurič, Miha Šalamon, Mladen Ilić, Klemen Mazej in Nejc Slemenšek.

Za dosežen uspeh smo prejeli veliko čestitk, zato se vsem, ki ste opazili naš trud in rezultat, iskreno zahvaljujemo.

Foto: arhiv šole

Raziskava

► Eiffelov stolp v Ravnah?

Pred leti sem prvič naletel na fotografijo – razglednico graščine Gutenbüchel v Ravnah pri Šoštanju iz časa pred prvo svetovno vojno. Na fotografiji je nekaj zanimivosti, ki jih danes ne najdemo več. Najprej naj izpostavimo glavni vhod na posestvo, ki je bil kasneje prezidan v današnjo podobo z dvema kvadratnima stebroma, dvokrilnimi kovanimi vrati in stranskim vhodom. Nekaj metrov stran je stala vratarjeva hiša, ki je bila v letošnjem letu zaradi rekonstrukcije ceste odstranjena. Druga zanimivost je opazno manjša poraščenost okolice – parka, ki se razteza okrog graščine. Prav zaradi tega so lepo vidne kovane ograje in svetilke na podstavkih. Tretja zanimivost spodnjega dela parka je – »Eiffelov stolp«! Le kdo ga je zgradil in zakaj?

Foto: arhiv

Po odgovor na to vprašanje moramo v preteklost. Po dr. Stoparju je bila Marovška graščina prvič omenjena že 1489, ko naj bi bila v posesti Karla pl. Hohenwarta, zanesljivo pa je, da je bila 1575 v posesti Balthasarja Wagna, lastnika velenjskega gradu kot freyaigenthumblichen Edlmanssicz Gutenpüchl. Kasneje je graščina prehajala na druge lastnike, konec 17.

stoletja je pogorela in bila znova pozidana kot preprosta enonadstropna stavba pravokotnega tlorisa. Konec 19. stoletja, to je od 1855, je bil lastnik posesti Štefan Posevnik, ki jo je zapustil hčerki Angeliki, poročeni z Janezom Dušica. Od 1883 je imel grad v posesti Josip Negri, Josip Eder od 1896 in Gustav Eder od 1898. Hribernik je okrog leta 1930 zapisal, da je imel grad še pred 60 leti leseno nadstropje, posestvo, ki je spadalo h gradu, pa je bilo še leta 1878 veliko 117 3/8 orala. H gradu sta spadala veliko gospodarsko poslopje in obsežen park s steklenjakom, ki nosi letnico 1899. Ko je grad leta 1898 kupil Gustav Eder, je dal po lastnih načrtih v francoskem slogu iz tržaškega marmorja izdelati ograje in stopnišče pred gradom. Za to je izdal za tiste čase lepo vsoto 10.000 gl. Lep park je zasnovan v treh terasah v smeri sever–jug. Po letu 1902 je bil novi lastnik Karel pl. Huber, 1903 Oton Wagner jun., leta 1906 pa so Ravne prišle v posest Karla Emila barona Haeblerja in 1909 Marije Alojzije baronice Haebler. Za omenjeno graščino so se šoštanjski industrialci Woschnaggi zanimali že leta 1921, vendar ju je pri nakupu prehitel baron Josip Plemelj, ki je zanjo odšel 2,5 milijona kron. V treh letih je Plemelj grad renoviral, napeljal elektriko in prezidal nekaj stavb. Vendar se Woschnaggi gradu niso odpovedali in 4. septembra 1925 sta Marianna in Franz Woschnaggi za 1,25 milijona dinarjev ali 5,5 milijona kron kupila Marovško graščino. Po nakupu posesti so Woschnaggi grajsko stavbo zunaj in znotraj preuredili in posodobili, tako, da je imela svojo majhno vodno elektrarno, bazen in park, posajen s številnimi redkimi eksotičnimi rastlinami. Park je obdan s kovano železno balustradno ograjo, okrašeno s kovanimi kandelabri, ki so bili nekdaj uporabljeni za električno razsvetljavo. V osi je park lepo poudarjen s stopniščem in fontano, okrašeno z dečkom in labodom. Na nižji terasi pred dvorcem je postavljena fontana, ki jo v osi obkrožajo štirje grifoni, izdelani iz kositra in postavljeni na piedestale. Na spodnji terasi pa je graščinski park zanimiv tudi zaradi pomanjšanega 15 metrov visokega Eiffelovega stolpa, ki ga je, v navdušenosti nad dosežki znanosti, dal postaviti že eden od prejšnjih lastnikov, najverjetneje Gustav Eder, ki je bil v tem času lastnik posesti. Z gotovostjo lahko rečemo, da je bil železni stolp postavljen po svetovni razstavi v Parizu leta 1889. Znano je, da je za to priložnost Gustave Eiffel naredil načrte za kovinski stolp končne višine 300 metrov in teže 8000 ton. Eiffelov stolp je od svetovne razstave postal sinonim Pariza in simbol industrijske dobe, drzna demonstracija višin, ki jih je dosegel človek z znanjem in inženirsko veščino poznega 19. stoletja. Tudi Eiffelov stolp v Ravnah pri Šoštanju prinaša podobno sporočilo. Vendar nam fotografija pred nami razjasni tretjo in zadnjo zanimivost, kje je stolp stal. V spodnjem delu parka je »fontana«, obkrožena s štirimi stebri, ki nam na nek način vse do danes niso odkrili svoje prave funkcije. Fotografija nam razkriva, da je stolp stal na teh stebrih. Po nakupu posesti so Woschnaggi po pričevanjih graščino preuredili, stolp pa je bil, menda zaradi dotrajanosti odstranjen. Vendar spremembe vsaj na spodnji terasi niso bile tako opazne, saj je park domala tak še danes. Posest je bila v njihovih rokah do leta 1945, ko je bila nacionalizirana. Danes v Ravnah pri Šoštanju Eiffelovega stopa ni več. Zgled, ki je imponiral lastnika posesti, ki je stolp postavil, pa je skozi 20. stoletje na ta ali oni način prav gotovo zaznamoval življenje vsem nam.

MIRAN APLINC

Foto: arhiv

Podoba kulture

► Klepeti pod Pustim gradom

Po daljšem poletnem premoru smo v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju zadnji četrtek v oktobru ponovno organizirali Klepete pod Pustim gradom. Tokrat je bil gost nekdanji profesor zgodovine na Gimnaziji Velenje Andrej Medič, vsem bolj poznan pod vzdevkom Bato. Prireditveni prostor je bil nabito poln, saj je gospod Medič dobro poznan večini prebivalcev Šoštanja, sploh starejši in srednji generaciji, in kljub temu da danes živi v Velenju, še vedno pride skoraj vsak dan v Šoštanj, če je le možno, s kolesom. Med obiskovalci ni manjkalo njegovih prijateljev, znancev in pa seveda tudi njegovih nekdanjih učencev, ki so še dodatno popestrili že tako zanimiv pogovor, ki ga je vodil Miran Aplinc iz MUS-a. Za popestritev klepetaje bila na platnuprikazana projekcija fotografij iz gostovega življenja, ob katerih nam je na sproščen način povedal marsikatero zanimivost, vse od rane mladosti pa do upokojitve. Po koncu uradnega dela so se obiskovalci ustavili še v avli muzeja in nadaljevali pogovor, saj so se mnogi srečali prvič po več letih.

JERNEJ HOZJAN

Foto: Jernej Hozjan

► Katarinin sejem v Šoštanju

Letošnji jubilejni – že 10. Katarinin sejem v Šoštanju je privabil veliko obiskovalcev. Občina Šoštanj je z organizacijo tega sejma v letu 2003 obudila nekdanj največji šoštanjski sejem, ki ga prvič zasledimo sredi 18. stoletja.

S sejmom je želela občina predvsem ohraniti spomin na generacije šoštanjskih usnjarjev. Žal je iz leta v leto manj ponudnikov usnja in usnjenih izdelkov, sejem pa zadnja leta prirejamo pred Muzejem usnjarstva na Slovenskem, ki ima ta dan odprta vrata za vse obiskovalce. Sejem je na tem prostoru s posebnim namenom, saj gre za obujanje zgodovine in sopia z ohranjanjem tradicije in spomina na šoštanjske usnjarje.

Foto: Tjaša Rehar

Foto: Tjaša Rehar

V teh predprazničnih dneh so bile stojnice polne adventnih venčkov in drugih božično-novoletnih okrasov. Na sejmu so se predstavili številni obrtniki s svojimi krasnimi unikatnimi izdelki – obiskovalci so jih kupili bodisi zase bodisi za darila za svoje bližnje.

Na sejmu ni manjkala ponudba domačih dobrot, meda in medenih izdelkov, s svojimi izdelki in dejavnostjo pa so se predstavila tudi turistična društva, ki delujejo v občini.

Zbrane je pozdravil tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je med drugim poudaril, kako pomembno je tovrstno druženje, še posebej v teh težkih časih.

Zaplesali so člani Folklorne skupine Oglarji Šoštanj in zaigrali člani Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj.

V letošnjem letu pripravlja Občina Šoštanj še božično-novoletni sejem, ki bo 15. decembra.

TJAŠA REHAR

► Kulturnica Gaberke v jeseni

Po poletnem zatišju smo v začetku jeseni v Kulturnem društvu Kulturnica Gaberke zopet pričeli z dejavnostmi. Poleg različnih del pri kozolcu je bila izvedena že več let zelo dobro obiskana prireditev Gobarski piknik. Ta poteka v sodelovanju z Gobarskim društvom Marauh iz Velenja. V okviru piknika pripravijo razstavo gob, predsednik društva Marauh in determinator Jože Lekše pa predstavita značilnosti posameznih gob. Poučnemu delu prireditve sledi priprava gobje juhe iz različnih užitnih gob, s katero se okrepčajo obiskovalci. V tem času je zrel tudi kostanj, zato se je ves čas prireditve mogoče posladkati s pečenim kostanjem.

Letošnji izlet je žal odpadel, zato pa smo za člane društva oktobra pripravili piknik pri kozolcu. Po jesenskih piknikih je prišla na vrsto obnova opaža na lesenem objektu pri kozolcu in urejanje okolice kozolca.

Lepo urejeno okolico kozolca pa je v začetku novembra skazila poplava hudournika Velunja. Velunja je pod kozolec in njegovo okolico nanese veliko lesa, smeti peska in blata. Na srečo je ob kozolcu ostala nedotaknjena 3D maketa preseljenega področja zaradi pridobivanja premoga. Člani društva smo nekaj dni namenili čiščenju okolice kozolca.

ALEKSANDER GRUDNIK

Foto: Tjaša Rehar

► Koncert narodnozabavne glasbe

Kulturno društvo Ivan Napotnik Zavodnje je 18.11.2012 priredilo koncert domače glasbe z devetimi ansambli. Ob 15.uri popoldan je bila dvorana polna poslušalcev. Ubrani zvo-kinarodnozabavne glasbe so se razlegali kar dve uri. Vsak ansambel se je predstavil z dvemalastnima skladbama. Vzdušje v dvorani je bilo veselo, poslušalci so bili navdušeni in ni manjkalo pohval nad samo prireditvijo. Ob tej priložnosti se upravni odbor Kulturnega društva Zavodnje zahvaljuje vsem nastopajočim ansamblom: Juhej, Vikend, Stil, Žardin, Pravi fantje, Čar, Tapravi faloti, Golte in Knez, ki so pripravili zanimiv program. Hvala tudi članu kulturnega društva Blažu Ročniku in voditeljici programa Alenki Sinigajda ter vsem, ki so dvorano pripravili za nastop.

ODBOR KULTURNEGA DRUŠTVA ZAVODNJE
IVAN NAPOTNIK

Foto: arhiv

► Spev – 10 let po Slakovi poti

Lahko bi rekli, da je bila uspešnost koncerta ansambla Spev ob njihovi 10. obletnici delovanja pravzaprav pričakovana. A napolniti Rdečo dvorano Velenje zagotovo ni enostavno, napolniti jo štirinajst dni pred datumom koncerta pa fenomenalno. Več kot jasno je, kako priljubljen je ansambel in kako dobrodošle so domače viže, saj so poleg slavljencev nastopila znana imena iz te glasbene srenje. Spevovih 10 let je zaokroževal naslov Po Slakovi poti, saj fantje zares stopajo po njej. Tudi Lojze Slak je že pred leti, okoli leta 2006, dejal, da je to skupina, ki se je najbolj približala njegovim zvokom. Sicer je ansambel uspešen in prepoznaven po mnogih melodijah, ki osvajajo glasbene lestvice, prepoznaven pa je tudi po priredbah znanih dalmatinskih napevov. Do leta 2007, ko so se še udeleževali raznih festivalov, so osvajali najvišja priznanja in nagrade, do sedaj so izdali pet zgoščenk in tudi na koncertu zapeli nov valček Z njo, delo Romane Cafuta, ki ga je dvorana sprejela z glasnim aplavzom. Tudi sicer je bila publika velikokrat na nogah in v skoraj tri ure trajajočem koncertu ni bilo čutiti niti minute padca navdušenja.

Foto: Milojka B. Komprej

Foto: Milojka B. Komprej

Med goste večera so se zapisali Modrijani, Gadi, Miha Dovžan in Joži Kališnik, Domen Kumer s prijatelji, Dejan Vunjak, Klapa Maslina, Jože Skubic, Tanja Žagar, Vrt, Slavko Podboj, Tine Lesjak, Franci Podbrežnik ...

Ansambel Spev, ki ga sestavljajo Erik Hribnik, Kristjan Kolenc, Boštjan Mežnar, Edo Rednak in Marko Berzelak, sta pozdravila tudi direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved in župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič, ki sta jim poleg čestitk namenila lepa darila. Od Založbe Vox, kjer so posneli svoj CD Po Slakovi, so ob tej priložnosti prejeli srebrno ploščo, ki simbolizira veliko prodajo te zgoščenke.

Ansamblu Spev so po koncertu čestitali mnogi prijatelji, praznovanje pa so nadaljevali med svojimi ožjimi, ki so jim pripravili posebej lep sprejem.

MILOJKA B. KOMPREJ

► Tapravi faloti

Po nekajmesečnem predahu se »Zapisani v glasbi« vračajo. Tokrat sem o nekaj novostih povprašala Matejo, pevko ansambla Tapravi faloti, ki so domačini, hkrati pa poznani povsod po Sloveniji in precej tudi izven naših meja. Povedala mi je, kaj pripravljajo v prihodnje. Tapravi faloti v sestavi Alenke, Mateje, Janka, Uroša in Bojana bodo avgusta prihodnje leto zabeležili že 15. obletnico delovanja. Obletnico želijo proslaviti z izidom nove zgoščenke, na kateri bodo predvsem festivalske skladbe, v jesenskem času pa zgoščenko predstaviti tudi s koncertom v domačem kraju.

V letošnjem letu so se predstavili na Ptujskem festivalu in dosegli 2. mesto po mnenju občinstva s pesmijo Kot metulj. Pesem je v celoti delo pevke ansambla Mateje Grabner, ki zanjo pravi, da je dolgo zorela med ostalimi njenimi vižami in da gre za zelo nežen valček, v katerem marsikdo lahko najde delček sebe.

Velikokrat lahko zasledimo Taprave falote na nastopih v sosednji Avstriji. Mateja pravi, da jih tja vabijo koroški Slovenci, ki jih vedno zelo dobro sprejmejo in tudi v prihodnjem letu bodo velikokrat nastopili pri njih. »V Avstrijo smo začeli odhajati po vrnitvi s Kitajske pred dvema letoma, kjer smo spletili prijateljske vezi z vokalno skupino Deželne vlade Koroške. Zaznamoval nas je nastop na Vrbskem jezeru, kjer poteka vsako leto Festival narečnih viž in sodelovanje s televizijo ORF. V Avstriji nas lahko zasledite na Obirskem, Železni Kapli, v Celovcu in še kje,« razloži Mateja.

Na spisku njihovih želja so še Avstralija in Kanada. »Vabijo nas tudi na obsežen festival v Indijo, vendar zaenkrat Tapravi faloti ostajamo na domačih tleh,« je najin kratek pogovor zaključila Mateja.

Veseli smo jih vsepovsod, kjer se pojavijo, zato jim želimo veliko glasbenega uspeha in se že veselimo njihovega jubilejnega koncerta v prihodnjem letu.

MELITA JELEN

Foto: arhiv

Slikarstvo

► Drago Luka Šumnik je »luksiral«

Ko moški posadi drevo, zaplodi sina in napiše knjigo, je menda na tem svetu opravi najnujnejše in pričakovano poslanstvo. Mnogi pustijo za sabo še kaj več, večina tudi nekaj manj. Drago Luka Šumnik pa je ob svojih 56 in 28letih likovnega ustvarjanja ustvaril knjigo s svojimi naslikanimi deli. Za kakšno rokometno igrišče bi se jih nabralo. Luka je pretkano napeljal številne prijatelje in soavtorje, ki ga cenijo najprej kot »Dragota«, nato Šumnika in ne nazadnje popularnega (little, malega) Luka (Luksa), da so zložili vsak nekaj kosov teksta, fotografij, slikar sam pa je dodal vse svoje opuse slik, ki so že obšle vso deželo.

V monografiji Luksizem, ki jo je pred kratkim izdal v samozaložbi (najprej je založil sebe in nato velik predal evrskih bankovcev), je podrobno bralcu in »ogledovalcu« na pladnju serviral samega sebe, Luksa osebno. V celoti barvna knjiga velikega formata, sijajnih oblikovalskih kreacij Vincenca Pejovnika, s teksti v treh jezikih, z ocenami priznanih likovnih kritikov, mentorjev in publicistov, natisnjena v priznani grafični hiši Eurograf, v zavirljivih tisoč in več izvodih ...je po mojem za Šumnika podvig življenjskega pomena. Svoje novinarske »izcedke« so prispevali pretežno lokalni pisci in fotografi, ki so Luko Šumnika naslikali kot posebnega, umetnika in veseljaka ...brez cvenka v žepu, a bogatega v duši in prijaznega sogovornika z dišečo (smrdečo?) pipo, Lukovo fajfo. Iskriv in neposreden sogovornik, ki ne pozna žaljivk in zamer, je svojo ljubezen dolgo delil med ljudmi, nazadnje pa ga je srečala tista prava ...njegova sedanja življenjska sopotnica, malce zaljubljenatudi v Lukovamalce smrdljiva platna.

Luks je tako ponovno pred »božjimi durmi« s klatrami svojih knjig, z neprodanimi slikami zadnjega Križevega pota ter z izzivom ustvarjalnosti tretjega življenjskega obdobja. Preživeti poizkušajo s svojimi neakadetskimi poslikavami, v toplem naročju prijateljice in družice Branke, tavanju od šanka do šanka in iskanju ravnovesja med žalostjo ter veseljem do podoživljanja svojega, malce boemskega življenja.

Dileme pravzaprav ni, saj je s svojo strokovno izobrazbo slikarja prisegel na oznanjanje o novih motivih, tehnikah in prelilih platnih. Luksizem, pa če se ga bo akademska likovna sfera še tako otepla, bo v podtonu ostal ali padel prav z Njim. Z Luksom Šumnikom, ki bo, ker bo, še naprej dokazoval, da je to njegova posebnost, »barvna tlačanka«, prelivajoča se skladnost svetlobe in barvitih detajlov in le Šumniku lastnih vzorcev, bo Luksizem živel in morda nekoč postal usedlina likovnim kritikom. Ti praviloma ne vedo, kaj in kam bi z ustvarjalci, ki niso akademsko izobraženi, a so kljub temu dorasli ljudski galeriji kritik in priznanj, sprejemanju in zavrnitvam. Trgu in okusu preprostih ljudi.

Drago Šumnik Luka bo po več kot četrtoletja ustvarjanja in s svojimi 56 leti še veselo »fajfalk«, v svoji zreli ustvarjalnosti pa naslikal še kakšno otroško igrišče svojih unikatnih slikarskih platen ali šip. Medtem pa se bo še leta lahko oziral v knjigo, ki je kot njegov odrasel otrok, odsev njega samega in njegovih turbulenc ter prebiskov. Ob izdaji knjige nam je prešerno nasmejan zaupal še nekaj neodkritih dejanj, grehov in zamisli. Želja?!

Zdi se, da o Dragu Luku Šumniku zdaj vemo že vse. Povedal in pokazal nam je mnogo, kot Šoštanjčan in zapečen Šalečan, vendar pa se v njegovem »pavlihovskem« nasmehu zagotovo skriva še kakšna skrivnost. Večna mladost?

Ko je bilo treba stopiti na lastne noge, sem bil najprej poštar, srečal sem se z delom v proizvodnji plastike, nato sem bral in bral knjige, še več potem, ko sem bil prodajalec knjig na terenu. Tu in tam sem rad pomagal ljudem in tako sem postal skoraj vse. No, nazadnje celo poklicni slikar, na kar sem zares ponosen.

Po številnih razstavah doma in v bližnji tujini, ne nazadnje v Berlinu, ko sta z župnikom in svetovljanom Izidorjem Pečovnikom Dorijem, blagoslovila razstavo Križevega pota, bi pričakovali, da grede tvoje slike kot za med. A tudi »žegen« ni pomagal, da bi ta nabožna serija slik krasila kakšen cerkveni hram? Kako se v teh časih sploh še proda kakšna Šumnikova slika?

Če bi o tem, bi lahko postal morda slabe volje. A če človek najde svoj prostor pod soncem (četudi je oblačno), potem se najdejo tudi tržne niše, načini, kako poiskati ljudi, ki potrebujejo točno takšno sliko, plastiko ali kipec, ki jim v danem trenutku koristijo. Gre za darila, za ciljne odjemalce. Zares je takšen čas, da moraš delati za praktične potrebe.

Če potrebujejo gasilci darilo sv. Florjana, narišem Florjana, pa čeprav že stotič. Vedno je drugačen, unikatni, moj. Nato postane njegov in upam, da marsikomu varuje dom. Če kdo potrebuje vero, upanje, tolažbo ali pokoro, ustvarim »Boga«, razpelo ... ja, tudi »križev pot« ali pač sakralno podobo po moji meri.

Velikokrat sem tako iskal kupce v cerkvah, na romarskih poteh in ne nazadnje v družinah, ki so slavile svoje družinske člane. No, ustvaril in unovčil sem že več sistemov z imenom »Križev pot«, tistega, blagoslovljenega v Dorijevi berlinski cerkvi pa še imam. Vreden je vse več, a zdaj menda ni čas za dostojno ceno. Čakanje je božja mast, pravijo.

Luka, od kod gasilski patron sv. Florjan, zakaj trnova božja pot, Križev pot?

No, tu je še sv. Barbara, zavetnica rudarjev, pa sv. Krištof, zaupnik popotnikov in šoferjev, pa sv. Martin na konju ...le jaz še nisem povsem na konju. Slikam ali upodabljam kipe tistih motivov, podob in skulptur, ki jih ljudje kar sami poiščejo, v modernem slogu pa ustvarjam tudi povsem abstraktne stvari, detajle narave, svetlobne prebliske, fantazijske like in svet neresničnosti, ki se mi včasih podi skozi možgane, da barva kar kane na šipo ali platno. Takrat zares uživam ali celo trpim, ko dajem iz sebe, morda ne najlepše, a zagotovo nujne ustvarjalne krike.

Luksizem, mogočna beseda, skovanka imena Luka, Luks v žargonu, luksizem po inovaciji umetnostnega zgodovinarja Mateja Plevnika ... Je poleg baroka, kubizma, impresionizma in še drugih likovnih tendenc močna beseda luksizem postala trn v peti likovnim teoretikom, akademskim slikarjem?

Ni pomembno, ali kdo mara ali prezira mojo ustvarjalno vneto in negira likovne in kiparske uspehe neakademsko izobraženih in amaterskih kolegic in kolegov. Nekateri med njimi so kljub šibkemu poznavanju vrhuncev in znanosti iz te stroke ter umetnosti postali geniji s tega področja. Najmanj pa mnogi zelo uspešni. Dogaja se podobno, kot v sferi medicine, ko bioenergetski dejavnosti še vedno ni priznana popolna legitimnost. Bistveno je, da pri svojem likovnem in slikarskem ustvarjanju uživam ter da se s tem celo za silo preživljam. Ali je oz. če bo, moj stil kdaj prepoznan kot odtenek, kot zvrst abstraktnega ali klasičnega slikanja priznan kot samostojni stil luksizem (Luks je umetniško ime slikarja Draga Luka Šumnika), bo povedal čas, povedale in prikazale bodo moje slike.

Si slikar naivec ali samo naiven?

Od kod pa zdaj to? Ja, no, res sem bil včasih tudi malce naiven do ljudi, ki sem jim zaupal, jih spoštoval, verjel, nazadnje pa sem bil nad marsikom bridko razočaran. Tudi sam sem najbrž že koga pustil hladnega, praznega ali z neizpolnjenim pričakovanjem. Vendar je v meni neka moč, da mi na pot pošilja ljudi, ki me osrečujejo, sam pa si želim kaj podobnega vračati. Kot slikar naivne umetnosti pa sem ...ja, v odtenkih tudi naivec. Ne ravno slikarski boem ...kot poklicni slikar sem vse bolj realen v tem, da je mimo lastnega stila potrebno zadovoljevati tudi ljudi, stroko in ponujene izrazne možnosti. Če je svetloba, naj bo čim lepša in naj seže do duše. Je to razmišljanje naivno?

Če tvojo »sliko-grafijo«, knjigo na skoraj petsto straneh, položimo na tehtnico, kar dvigne »kvihte«. Od kod toliko šelestečega denarja v teh bednih časih, ko ljudem primanjkuje denarja za kruh in mleko, za komunalne račune in oblačila na razprodajah?!

Dokaz, da gre zares, je ravno moja prva velika knjiga in moja velika življenjska želja. Ker nisem večš pisanja, ga pa dobro in globoko občutim, sem zbral in zbral številne zapise, ki so me postavili v nek regal, v nekakšen predal med slikarji. Dodal sem mnenja mnogih, ki me poznajo, ocene mojih prijateljev ter iz številnih razstav pobral slike, ki so kot faksimile predstavljene v zajetni, kako že ... »sliko-grafiji«. Ponosen sem na ta uspeh, na trdo delo in na vse, ki so mi pomagali pri izpolnitvi te moje obsesije. Zgodba z denarjem ni za te čase. Resnica pa je, da sem uporabil vse svoje večletne prihranke, kompenziral številna svoja slikarska dela, računal pa sem tudi na ljudi, ki se mi niso izneverili. Še so dobri ljudje! Če je želja večja od krize, se zgodi skoraj nemogoče. In zgodilo se je.

In ne nazadnje, Drago Šumnik Luka, kaj ostane po tem? »Fajfa«, čopič, kozarček za ravnotežje čustev, zasušene tube barv, premajhna in prepolna slikarska luknja v kleti na Prešernovem trgu v Šoštanju?

Po tem pogovoru, po izidu moje, zame zares izjemne knjige, po že petdeseti moji samostojni slikarski razstavi pred dobrim letom, potem, ko sem že nekaj let srečen s prijateljico, ne obstaja več naključen scenarij; gre za močno željo po nadaljnjem ustvarjanju, za racionalno trošenje časa za lasten užitek, za podporo preživljanja s slikarstvom, gre pa tudi za to, da pridobljeno znanje iz klasičnega in sodobnega slikarstva uporabim v prid družbe, javnosti in kulture. Torej ne gre le za kozarček sem ter tja ali za občasno tuširanje vznemirjene duše, ne gre le za kajenje pipe, fajfanje in za sobivanje z ljubljeno osebo Branko, gre za kompleksno prepletanje mojega in življenja ljudi ob meni in izven mene, človeka in slikarja Draga Luke Šumnika.

JOŽE MIKLAČ

Otvoritev razstave in predstavitev knjige Luksizem bo na velenjskem gradu 14. decembra 2012 ob 18. uri. O knjigi bo spregovoril Damijan Kljajić, večer bo vodila Milojka Komprej. V kulturnem programu bo nastopil prof. Zmago Štih.

Foto: Jože Miklavc

Zgodba

► Le kam nas to pelje ...

»Sestra, tisti v moji sobi spet pobira pajke s postelje. Sem še sam vstal in šel pogledat, če res kje kaj leze, pa nisem nič videl. Bog se usmili, kaj počne.« Ja, bog se usmili, mi reče in piše naprej. Ko še kar stojim, kot da je nisem razumel, le dvigne glavo in me pogleda. »Zdaj vidite, kako to zgleda. Mi včeraj niste verjeli, ko sem vam pravila, kaj vse ste počeli prejšnje dni.« Ne ugovarjam, le sklonim glavo in se vrnem v sobo. Jaz da sem kaj takega počel? Kako je to mogoče, da se človeku tako obrne v glavi, da ga spomin in pamet čisto zapustita?

On je še zmeraj zaposlen z golaznijo na postelji. Zdaj jih menda vidi tudi na sebi. Nekaj stresa iz žepov, otresa pižamo, pa kar naprej govori. Vsega sploh ne razumem. Se menda ja ne pogovarja s temi, ki jih sploh ni? »Simon, kaj pa delaš,« ga vprašam, on pa se sploh ne zmeni zame. »Dobro poglej. Boš videl, da nikjer nič ne leze.« Skloni se in klati z rokami, poklekne in se jezi. »Da jih ni? Vse polno jih je! Vse so zapredli. Komaj sproti razgrinjam pajčevino. Tako, zdaj vam bom pokazal,« in že je pod posteljo. »Proč, proč, presneti suhonožci. Mene že ne boste.« Mene tudi ne, si mislim, ko sedem na svojo posteljo in dvignem noge. Gledam ga in upam, da bo sestra vendarle prišla. Presneto, kako je uren. Pri sebi je že opravil in zdaj se kobaca pod moje ležišče. Ne morem se zares odločiti, če je prizor smešen ali ne. Eden na postelji, nič manj prestrašen in zmeden, kot oni pod njo. Parkrat z roko udari po tleh, tako je vsaj slišati, potem ploskne z dlanmi in še pljune s »pfej, pfej.« »Ne, ne, tu jih ni več,« pravi sam pri sebi in že vleče mojo rjuho. »Lej ga, lej ga, saj sem vedel, da si tu. Ti hudimar, kako si velik. Pa te bom! Ja, tudi tebe bom. Zmlel te bom in ne boš se več šopiril s temi krivimi tacami. Kar glej me. V oči me poglej, če upaš! Te bom, ja, te bom ...« Komu je zdaj to namenjeno? Menda ja ne meni. »Hej, ti prismuk, daj že mir,« se razjemim, on pa se niti ne zmeni za moje besede. Že naslednji hip močno tleskne z dlanmi tik ob mojem ušesu in skoraj zavpije: »Imam te, jaaa, imam te ...« Sklenjenih rok se vrne proti svoji postelji. Ne po štirih, kot je prišel. Na svojih majavih nogah naredi teh nekaj korakov, se oprime stranice in stopi k oknu. Tipa po polici in nekaj godrnja. Se je res malo umiril ali se mi le dozdeva?

Utrujen sem. Utrujen od njega in njegovih traparij. Ležem in se pokrijem čez glavo. Dovolj ga imam. Kdo ga bo le kar naprej poslušal.

Ne vem, če je minilo pet minut ali le ena sama, ko zaslišim odločen glas. »Kaj pa počnete? Tole pa ne bo šlo.« V hipu sem pokonci. Zdaj se tudi sam prestrašim, ko ga vidim stati na okenski polici. Golega. Trije v modrem so že v sobi. Eden mu podaja roko in ga umirjeno vabi, naj pride dol, da jih tu ni več, drugi pa mene pošilja ven. »Tam zunaj, v dnevnem prostoru počakajte.« Že grem, že grem. Temu se je res čisto zmešalo. Tule bom sedel in se nikamor ne premaknem, dokler ne bo miru, si rečem in pogledam po prostoru. Pri sosednji mizi sedita še dva. Oba v pižamah, enakih moji. Drugih ni. Spomnim se, da je že bila večerja, zdravila sem tudi že vzela. Seveda, verjetno že spijo. Tudi sam sem malo omotičen, tako se mi vsaj zdi. Naslonim se na mizo.

»Zbudite se,« me nekdo stresa za ramo. Pomanem si oči in vidim, da je ta, ki me je prej poslal iz sobe. »Zdaj pa le pojdite v posteljo. Upam, da bo vaš sosed kmalu zaspal, pa vi tudi,« pravi in že ga ni več. Nekam je odhittel. Tu vsi hitijo. Podnevi in ponoči. Počasi vstanem in se namenim proti vratom. Odprem jih, stopim v sobo in v polmraku iščem svojo posteljo. »Tole pa ne bo prav. Vaša soba je na levi,« zaslišim za seboj. Ja, ja, saj vem, zagodrnjam sam pri sebi, odločen, da poiščem pravo kljuko, pravo posteljo in pravo odejo. Spati, spati hočem, ljudje božji. Dajte mi že mir.

Že kako uro ležim, pokrit čez glavo, spanca pa od nikoder. Sem mislil, da bom spal vsaj petnajst ur skupaj, tako utrujen sem, zdaj pa nič. Spet sem ves poten in tresem se kot šiba na vodi. Malo se odkrijem. Samo toliko, da vidim sosednjo posteljo. Simon leži na hrbtu, z rjuho pokrit do vratu. Vem, kaj to pomeni. Toliko dni sem tu, da zdaj že vem – fiksacija. Po domače povedano – zvezati so ga morali, da si ne bi kaj naredil. Takole bo ležal, dokler se ne umiri. Privoščim mu, da bi bilo to čim prej, ker tole res ni prijetno. Sem bil sam pred tremi ali štirimi dnevi, ne vem točno, na njegovem mestu in vem, kako je. Gotovo so mu pajki prisluzili tudi kako injekcijo. To si mislim, ker je njegovo govorjenje še težje razumljivo kot prej. Zdi se mi, da tone v spanec.

Gledam ga in vse bolj mi je jasno, da ga je strah. Silno ga je strah. Nekaj časa moleduje, potem kar naenkrat zavpije. Še zmeraj nekaj odganja in nenehno poskuša tresoče roke izviti iz pasov. Se mi zdi, da misli, da se mu je tudi okrog zapestij ovila pajčevina. Ubogi človek, zvezan in prestrašen. Nenavadno se sliši, da te zvežejo s pasovi, je pa res. Taki beli platneni pasovi na posteljah so to. Pa ne na vsaki. Moja jih nima. Sem preveril. Saj res, preden je prišel Simon, pa sem jaz ležal tam. Ja, te položijo v horizontalo, okoli udov ovijejo te trakove, potem pa jih pritrdijo z nekimi magneti. Čudno je to, vam pravim. Res čudno.

Zdaj tehnik, ki je bil ves čas pri sosednji postelji, stopi do mene, odgrne rjuho in me vpraša, če ne morem spati. To pa je vprašanje, ja. Kot da ne vidi. Kako pa naj spim, če tale še zmeraj nekaj čeblja, pa luč je prižgana. Samo brli, to je res, svetlo pa je ravno toliko, da me hudirjevo moti. Ko bi bila vsaj tista čedna sestra, ki sem jo videl jutraj, zdaj v službi, tako pa, eh, sami moški, pomislim, rečem pa nič. Samo pokimam. Odide in se vrne z belim pladnjem. Prime mojo tresočo se roko in skoraj zagodrnja, da mi mora izmeriti pritisk. Koliko pa je, poznavalsko vprašam in izvem, da preveč. To je vse. Potem mi meri utrip in slišim »olala, takoj se vrnem.« Res je nazaj, kot bi trenil, s plastičnim lončkom vode in dvema kapsulama. Komaj jih spravim dol. Veliki sta in smrdita, a nadomestita vsaj dva špricerja. Če bo kot sinoči, se bom zdaj umiril. Upam, da bom tudi zaspal. »Vstanite in se preoblecite, preden zaspate,« mi še reče in že ga ni več. Zdaj naj pa še vstajam, se jezim sam pri sebi, potem pa le potipam bluzo. Mokra je. Od potu je mokra. Presneto, le zakaj se tako potim. No ja, če bi kaj delal, tako pa ... S težavo se dvignem, še težje zamenjam te črtaste cunje. V njih se počutim kot najhujši kriminallec, ki že leta prenočuje v zaporu. Ko bi zdaj vsaj zaspal. Kako preproste in skromne so naenkrat moje želje. Spati, samo spati.

Spet ležim. Po zajtrku mi je bilo tako slabo, da nisem mogel več stati na nogah, pa so me pospremili do postelje. Tudi Simon je tu. Kar naprej se premetava v spanju, ni pa več zvezan. Že na vsezgodaj ni bil. Zdaj bo verjetno ves dan spal. Meni so povedali, da sem, ko sem enkrat zaspal, vlekel skoraj dva dni. Sem se že zbudil vmes, to ja, a ne za dolgo. Sem bil tako izčrpan, da za drugo itak nisem bil. Utrudi te tole, utrudi. Ko sem prišel k sebi, sem se še zmeraj tresel, potil in noge me niso nesle. Take telečje noge sem imel, če veste, kaj to pomeni. Take nestabilne, kot mlado tele. Moj bog, kam te to pripelje.

Se mi je zdelo neverjetno, kar so mi pravili. Ko mi je Toni, moj kamerat, pripovedoval, kako je tu, mu nisem čisto verjel. Norčeval sem se. Si je pogosto izmislil kako štorijo in bi si lahko bil tudi tisto, zdaj pa vidim, da je vse res. Še huje je, kot se je njemu zdelo. Ko je prišel ven, kakih par tednov ni poskusil niti kapljice. »Tja pa nikoli več! Nikoli več, razumeš. Tam postaneš nor, tudi če prej še nisi bil,« je prepričeval, verjetno bolj sebe kot mene. Dober je bil, da je zdržal, res. Se je zaklinjal, da se mu kaj takega že ne bo več zgodilo. Da ga ne bom več videl s pivom v rokah in vse drugo, kar sva imela rada, od špricerjev do mošta, je preklel. Sem se mu smejal in ga zbadal. Ena sama tečnoba je bil, ko je bil trezen, vsaj meni se je zdelo tako. Nekaj dni sem ga ogovarjal, potem sem se pa umaknil. Mislim sem, da me ne mara več, da nisem dovolj dober zanj. Kaj vem. Mogoče pa drži, da trezni in okrogli ne gredo v eno vprego.

Neko jutro, ko sva bila sama, mi je le povedal, kaj ga muči. Zdravnik mu je rekel, da mu trda prede in da bo, če bo še pil, kaj hitro na onem svetu. Za svetega Petra še ni bil pripravljen, pa ge je to silno prestrašilo in je podpisal neke papirje, da se bo šel zdraviti. Prepričan je bil, da še ni tako daleč, da ni alkoholik, ampak strah je gospod. Potem je čakal, kdaj bo dobil pošto. Te menda pokličejo, ko imajo prostor na oddelku.

Ja, par tednov, sem rekel. Za martinovo pa sva že skupaj slonela za šankom. Ni nič več mislil na kako vabilo, na kako zdravljenje. Tudi strah ga je minil. »Naj gredo tja tisti, ki so res pravi pijanci, jaz sem zdaj zdrav in lahko počnem, kar hočem,« se je bahal. Drug drugega sva prepričevala, da midva z alkoholom že nimava problemov. Če jih imajo drugi, se naju prav nič ne tiče. Se pač odločiš in ne piješ več, če imaš trdno voljo. Tako je s to rečjo. Trmast moraš biti, pa gre. Nehala bova, ko se bova sama odločila, ne ko bodo drugi hoteli. »Moja mi že celo življenje govori, da spijem vse, kar vidim, da pijem kot žolna, da sem že čisto nor in take reči. Kar naj čveka. Ženske so pač ženske. One ne razumejo. Kako bi le, ko pa samo sitnarijo,« sem takrat govoril bolj sebi, kot njemu. Je samo kimal. Dobro sva se razumela, zdaj, ko sva bila spet oba na istem. Njegova Minka je že, bog ve, kolikokrat spakirala kovčke in šla k mami. Nikoli za dolgo. Po parih dneh jo je skesano poklical, se zjokal v telefon, ji obljubil, da bo zdaj zares nehal in naslednji dan je bila doma. Ob teh prilikah je zmeraj dobila šopek vrtnic. Žametno rdečih, ki jih je imela najraje. Bi človek mislil, da je samo zaradi rož odhajala. Hudir je to, da ko obljubljaš, še sam verjameš, da bo res. Pa kako verjameš. Niti kančka dvoma ne dopuščaš. Ne sebi, ne drugim. Imam izkušnje, to pa. »Ženske zmeraj pridejo nazaj. Zmeraj, razumeš! Ne morejo brez nas, pa pika. Kaki dedci bi pa bili, če še v kozarec ne bi upali pogledati,« sva trdila.

Hja, Tonček moj, ti si zdaj verjetno sam v oštariji pri najini luštni Mojci, jaz pa tule. Kdo bi si pred enim tednom kaj takega mislil. Je pa bila fešta, kajne? Kristus, potem te pa kar na enkrat zagradi. Točno takrat, po martinovem, se je začelo. Moja je kuhala mulo in niti slučajno ni hotela verjeti, da sem se menda prehladil. Naslednji dan sem dobil vročino in mi je kljub temu

zjutraj dala neko tableto. Da kemija in pijača ne gresta skupaj, dobro vem, zato me je bilo strah kaj konkretnega popiti, želja in žeja pa sta bili nenasitni. Bog ve, kakšno tableto sem vzel, da ni nič pomagala. Namesto da bi mi vročina padla, je bilo pa zmeraj huje. Čisto nič mi ni šlo več dol, nobena hrana, še voda ne. Kar naprej me je sililo na bruhanje. Tresel sem se, potil in neke čudne misli so se mi podile po glavi. Se mi je zdelo, da se nekdo pod oknom pogovarja, da me mora spraviti od hiše. Mislim sem, da ima žena ljubimca in da se me hočeta znebiti. Kako da ga ne bi bilo, ko pa sem ga slišal? Prav nič čudno se mi ni zdelo, da ga nihče drug ni. Iskal sem puško. Tisto staro lovsko, ki je že leta nisem imel. Šele zdaj vem, kakšna sreča me je napeljala k prodaji. Moja bi me bila peljala k zdravniku, jaz pa po svoje. Ni me mogla prepričati, da ni res, kar sem slišal. »Kakšen dohtar, njega moram dobiti!« Na silo sem šel iz stanovanja, čeprav je vpila, naj nikamor ne hodim, če že v ambulanto nočem. Potem se ne spomnim ničesar več. Zbudil sem se tu, na Simonovi postelji, zvezan. Prvi, ki sem ga videl, je bil zdravnik. Fajn možakar, le kar naprej me je nekaj spraševal, jaz pa nisem imel pojma. Ne kje sem, ne kateri dan je, ljubi bog, in rekel sem, da je poletje. Mislim sem, da je poletje, zunaj pa tri stopinje. Potem so me odvezali in naročili, da ne smem sam vstajati. Se mi je zdelo čudno, da ne bi smel in sem vseeno poskusil. O, kako je bila sestra huda. »Bi radi, da vas še enkrat vrže?« Vrže? Kako to mislite, sem postal radoveden. »Kaj nič ne veste? Doma ste imeli božjastni napad, epileptični se reče, in ste si presekali glavo. Pet šivov imate. Tule, ja. Alkohol je kriv. Preveč, preveč ga je bilo.« Prijela je mojo roko in jo vodila do zatilja. Šele zdaj sem se zavedel, da imam glavo povito. »Presneto srečo ste imeli, da je bila žena poleg, drugače bi se bilo slabo končalo,« je rekla, moje misli pa ji niso več sledile. Odnášalo me je drugam. Čeprav so mi povedali, še zmeraj nisem prav vedel, kje sem. Pa kako alkohol, če tisti dan nisem nič pil? Spomnil sem se Tonija in martinovanja, vse drugo je bilo zavito v meglo. Se mi je dogajalo podobno, kot zdaj Simonu, le da pri meni ni bilo pajkov. Tisti, ki je šel danes domov, je bi z menoj v sobi in mi je pravil, kaj vse sem počel. Bajše sem omenjal neke moške in kar naprej ponavljal, da me ne bodo prinesli okrog, da naj lažejo in grozijo drugim, jaz pa ne grem nikamor. Poiskal bom puško in pika!

Razmišljam in razmišljam, pa ne vem, kaj je huje – da ti razum preprede pajčevina ali ljubosumje. Včasih so govorili samo o belih miškah. Ko si jih poskusim predstavljati, pomislim, da morajo biti prav nedolžne v primerjavi z vso golaznijo, ki še priplava iz orošenih pivskih pločevink ali skozi takšna in drugačna ozka grla.

Ej, Toni, Simon in vsi moji šank kamerati, kam nas to pelje? K vragu še mlado vino in Martin pa vse drugo, kar steguje kremplje po nas! Do norosti te spravi, vam pravim. Do norosti!

TANJA PETELINEK

Šport in rekreacija

► Zmagovalke

Ženska ekipa balinanj Društva upokojencev Šoštanj iz pododбора Topolšice je 25. septembra na državnem prvenstvu v Kranju zasedla odlično 1. mesto. Na prvenstvu je sodelovalo osemnajst ženskih ekip, povezanih v Zvezo društev upokojencev Slovenije. Topolščanke so že na spomladanskem tekmovanju v Velenju zasedle najboljšo uvrstitev in bile na regijskih tekmovanjih prve že tri leta zapored. Vztrajne tekmovalke imajo vaje dvakrat tedensko, sicer pa se udeležujejo tudi lige upokojencev v mešani ekipi (moški, ženske).

IRENA SEME

Foto: Irena Seme

► Šah

V nedeljo 30. 9. 2012 Je bilo v Šoštanju ekipno šahovsko tekmovanje, k i se ga je udeležilo 9. ekip. Prvo mesto je osvojila ekipe Črne, druga je bila HTZ iz Velenja in tretja ekipa upokojenci I iz Velenja. Četrto mesto je osvojila ekipa Šahovskega kluba Šoštanj, ki je bila najboljšje plasirana v občinskem merilu. Poleg že naštetih ekip so nastopile še ekipa Topolšice, Mladi upi Šoštanja, Krajevna skupnost Šoštanj ter ekipi II in III iz Velenja.

GREGOR RUPNIK

► Gasilci Lokovica

Dne 24. novembra 2012 je na Osnovi šoli Notranjski odred v Cerknici potekal 11. državni kviz gasilske mladine. Udeležilo se ga je 33 ekip pionirjev, 32 ekip mladincev in 30 ekip pripravnikov. Po predhodnem občinskem in regijskem tekmovanju sta se na državno raven iz naše občine uvrstili ekipa pionirjev PGD Lokovica in ekipa mladincev PGD Lokovica. Mladi so morali pokazati veliko gasilskega znanja, predvsem pa spretnosti in hitrosti pri praktičnih nalogah. Ponosni smo lahko na mlade gasilce, ki so dokazali, kako sposobni so, saj so dosegli lepe rezultate. Pionirji PGD Lokovica so dosegli 23. mesto, mladinci PGD Lokovica, pa so v svoji kategoriji postali državni prvaki.

Foto: arhiv

► Uspešno zaključena že deveta nogometna liga

Ravenčani so pred devetimi leti začutili potrebo po aktivnem športnem udejstvovanju in druženju. Tako se je začela liga v nogometu. Že tradicionalna liga je dokazala, da sta zdrav način preživljanja prostega časa in druženje pomembna v človekovem – pogostokrat prenatrpanem – vsakdanu.

Nogometna liga poteka med vaščani, člani Športnega društva Ravne. Ekipa so sestavljene po zaselkih, po starosti ali/in skupnih interesih. Organizatorji lige so nad zaključkom letošnje lige še kako navdušeni. Šestim ustaljenim ekipam se je pridružila že sedma ekipa. To pove, da je zanimanje za tovrstna druženja in rekreacijo vse večje.

Četudi so bile vse ekipe dobre, je bilo treba določiti najboljšo. Pokal za najboljšo ekipo so

dobili Frajkinclarji. Najboljši strelec lige v nogometu 2012 je bil Simon Pečovnik, član ekipe Frajkinclarjev, ki je dosegel 21 golov. Najboljši golman je bil Klemen Ledinek, član ekipe Zeleni vrage. Pokale so najboljšim podelili župan Občine Šoštanj Darko Menih, predsednik KS Ravne Jože Sovič, in predsednik ŠD Ravne Darko Goršek.

Po zaključku lige v nogometu so na svoj račun prišle tudi predstavnice nežnejšega spola. Potekala je že tradicionalna tekma med »oženjenimi« in »leđičniki«. Sreča se je nasmešnila »oženjenim«, ki so zmagale s streljanjem kazenskih strellov.

Po tekmovanju pa je vse udeležence čakal golaž in prijetno druženje še pozno v noč.

NASTJA STROPNIK NAVERŠNIK

Foto: Matej Skornšek

Pihalni orkester Zorja Šoštanj prireja

Božično novoletni koncert z gosti

Mina Pušlar z bandom

otroški pevski zbor OŠ KOK Šoštanj

Boris Kopitar

nedelja, 23.12.2012 ob 16h Športna dvorana Šoštanj

Vabljeni!

predprodaja vstopnic:

bistro Grudnik, gostilna Kajuh Šoštanj, bistro Cigler v Ravnah in eno uro pred koncertom
v športni dvorani v Šoštanju

Fotoreportaža

»Igre brez meja«

V mesecu oktobru, ko vsak od nas lovi še zadnje sončne žarke, smo v vrtcu Urška Topolšica priredili »Igre brez meja«. S skupino staršev, ki se je izoblikovala znotraj vrtčevskih skupin, smo priredili program, ki je zajemal gibanje iz projekta »Mali sonček«. Pričetek iger je bil s skupinskim ogrevanjem v krogu, nadaljevale so se po izžrebanih skupinah na različnih poligonih. Premagovanje ovir z nošenjem kostanja in buč, vožnja s samokolnico med stožci, sejanje in pobiranje krompirja, kotaljenje buč med ovirami, zbijanje kegljev z žogo, metanje žoge med keglji. Zaključil smo z igro Miha Pavliha.

Na koncu vsega je vsak otrok prejel medaljo Malega sončka, merico dišečega pečenega kostanja in sladkega jabolčnika.

Prijetno, toplo ponedeljkovo popoldne smo preživeli z obilico smeha, sodelovanja s starši, navdušenja in pričakovanja.

Še enkrat se vse strokovne delavke zahvaljujemo staršem za pomoč pri odlični organizaciji.

MATEJA GRABNER, FOTO: ARHIV

